

Demokracie, bůh který selhal
výběr

Hans Hermann Hoppe

Překlad: Hynek Rk

Bawerk.eu

Institut Eugena von Böhm-Bawerka 2020

Autor děkuje Tomáši Macháčkovi za připomínky k překladu.

Tato kniha představuje výběr toho nejdůležitějšího (alespoň dle mého) ze slavné knihy Hanse Hermana Hoppeho "Demokracie, bůh který selhal".

OBSAH

I. Důkazy a příklady vykořisťování a orientace na přítomnost za monarchie a demokratického republikanismu (3)

II. O monarchii, demokracii, veřejném názoru a delegitizaci (9)

III. O demokracii, redistribuci a destrukci soukromého vlastnictví (22)

IV. O centralizaci a secesi (28)

V. O svobodné imigraci a nucené integraci (35)

Poznámky (42)

I. Důkazy a příklady vykořisťování a orientace na přítomnost za monarchie a demokratického republikanismu

[Hans Hermann Hoppe. Vyšlo jako součást 2. Kapitoly knihy "Demokracie, bůh který selhal", 9. vydání, 2007]

Z pohledu ekonomické teorie, konec 1. světové války může být identifikován jako bod v čase, kdy soukromé vlastnictví vlády bylo kompletně nahrazeno veřejným vlastnictvím vlády. Pročež může být očekáváno to, že systematická tendence směrem k rostoucímu vykořisťování – nárůst vlády – a rostoucí úroveň časové preference – orientace na přítomnost – budou na vzestupu. Opravdu, takové bylo hlavní a základní téma západní historie po 1. světové válce: S určitými zlověstnými znameními v poslední třetině 19. století ve spojení se vzrůstajícím oslabením ancien régime, od roku 1918 prakticky všechny indikátory vládního vykořisťování a nárůst časových preferencí vykazují systematicky rostoucí tendenci.

Indikátory vykořisťování

Není zde žádná pochybnost o tom, že množství daní uvalených na občanskou společnost během monarchistické doby vzrostlo. (13) Nicméně po celou dobu, podíl vládních příjmů zůstal pozoruhodně stabilní a nízký. Ekonomický historik Carlo M. Cipolla uzavírá: „Celkem musí člověk připustit, že porce příjmů ukusovaná veřejným sektorem zcela jistě narostla od 11. století v celé Evropě, ale je těžké si představit že, nehledě na specifické doby a místa, veřejná síla vždy dokázala vysát ne více než od 5 do 8 procent národního důchodu.“ A potom pokračuje poznámkou, že tato porce nebyla systematicky překračována do 2. poloviny 19. století. (14) V době feudalismu, pozoruje Bertrand de Jouvenel, státní výdaje, jak je nyní nazýváme, byly pamatujme... královými vlastními výdaji, které vydával z moci svého postavení. Když přišel ke svému postavení, přišel tím zároveň k "majetku" [v moderním slova smyslu]; tj. nalézal se sám vybavený vlastnickými právy, které mu zajišťovaly příjmy adekvátní "královským potřebám". Je to něco jako by vláda v našich časech pokrývala své běžné výdaje z výtěžku státem vlastněného průmyslu. (15)

Během politické centralizace během 16. a 17. století, vznikly dodatečné zdroje vládních příjmů: cla, akcíz a pozemkové daně. Nicméně, až do poloviny 19. století ze všech západoevropských zemí mělo příjmové daně, pro příklad, jen Spojené království (od roku 1843). Francie prvně zavedla nějakou formu daně z příjmu v roce 1873, Itálie roku 1877, Norsko v roce 1892, Nizozemí v roce 1894, Rakousko v roce 1898, Švédsko v roce 1903, USA v roce 1913, Švýcarsko v roce 1916, Dánsko a Finsko v roce 1917,

Irsko a Belgie v roce 1922 a Německo v roce 1924. (16) Ještě i v časech během vypuknutí 1. světové války celkové vládní výdaje jako procento hrubého domácího produktu (HDP) typicky nedosahovaly nad 10 % a jen zřídka, jako v případě Německa, přesahovaly 15 %. V pozoruhodném kontrastu, s úsvitem demokratického republikánského věku, celkové vládní výdaje jako procento HDP typicky vzrostly k 20 až 30 % během 20. a 30. let 20. století a do poloviny 70. let 20. století bylo obecně dosaženo hodnoty 50 %. (17)

Není také pochyb o tom, že celkové vládní zaměstnávání pracovní síly během monarchistického období vzrostlo. Ale až do úplného konce 19. století, vládní zaměstnávání zřídka překročilo 3 % celkové pracovní síly. Královští ministři a parlamentáři typicky nepobírali veřejně financované platy, ale očekávalo se, že se budou sami živit ze svých soukromých příjmů. Naproti tomu s postupem demokratizace, se staly platy oficiálními; a od té doby vládní zaměstnávání lidí setrvalo rostlo. V Rakousku pro příklad, vládní zaměstnávání lidí jako procento pracovní síly vzrostlo z méně než 3 % v roce 1900 na více než 8 % ve 20. letech 20. století a na téměř 15 % uprostřed 70. let 20. století. Ve Francii tato hodnota vzrostla z 3 % v roce 1900 na 4 % roku 1920 a na okolo 15 % uprostřed 70. let. V Německu tato hodnota vzrostla z 5 % v roce 1900 na skoro 10 % uprostřed 20. let a skoro 15 % v polovině 70. let. Ve Spojeném království narostla z méně než 3 % v roce 1900 na více než 6 % v roce 1920 a opět na skoro 15 % uprostřed 70. let. Trend v Itálii a téměř všude jinde byl podobný a do poloviny 70. let jenom v malém Švýcarsku bylo vládních zaměstnanců ještě o něco méně než 10 % pracovní síly. (18)

Podobný vzor se objevuje v případě zkoumání inflace a dat stran měnové zásoby. Monarchistický svět byl obecně charakterizován existencí komoditních peněz - typicky stříbra nebo zlata - a v delším období, po ustavení jednotného integrovaného světového trhu během 17. a 18. věku, mezinárodním zlatým standardem. Komoditní měnový standard činí obtížným, jestliže ne nemožným pro vládu to, aby rozšiřovala měnovou zásobu. Monopolizováním ražby mincí a zabývání se zlehčováním mincí udělali králové co mohli, aby se sami obohatili na účet veřejnosti. Byly zde také pokusy zavést neumořitelnou fiat měnu. Opravdu, historie Bank of England, pro příklad, od jejich začátků v roce 1694 byla dobou periodického zastavování vyplácení kovových peněz - v roce 1696, 1720, 1745 a od roku 1797 do roku 1821. Ale tyto experimenty s fiat měnou, spojené zejména s Amsterodamskou bankou, Bank of England a Johnem Lawem a Banque Royal of France, byly regionálními kuriozitami, které končily rychle finanční zkázou jako kolaps holandské „Tulipánové horečky“ v roce 1673 a „Mississipská bublina“ a „Jihomořská bublina“ v roce 1720. Bez ohledu, jak tvrdě to zkoušeli, monarchističtí vládci neuspěli v ustavení monopolů čistých fiat měn, tj. neumořitelných papírových peněz, které mohou být vytvořeny prakticky ze vzduchu, za prakticky žádné

náklady. Žádný zvláštní jednotlivec, ani král, nemohl být pověřen mimořádným monopolem jako je tento.

Bylo to jen za podmínek demokratického republikanismu - anonymní a neosobní vlády - že toto opatření uspělo. Během 1. světové války, jako během dřívějších válek, bojechtivé vlády odstranily zlatý standard. Všude v Evropě, výsledkem byl dramatický vzestup zásoby papírových peněz. V poraženém Německu, Rakousku a sovětském Rusku obzvláště, hyperinflační podmínky následovaly ihned po válce. Narozdíl od dřívějších válek nicméně, 1. světová válka neskončila návratem ke zlatému standardu. Místo toho, od poloviny 20. let do roku 1971 a přerušovaně sérii mezinárodních měnových krizí, byl zaveden pseudo-zlatý standard - standard zlaté devize. V podstatě jen USA mohly vyplácet za dolary zlato (a od 1933 po ukončení zlatého standardu doma, tuto výplatu mohly využít jen cizí centrální banky). Británie mohla za libry vyplatit dolary (nebo zřídkakdy zlatý mincovní kov namísto zlatých mincí) a zbytek Evropy mohl vyplatit za svoje měny britské libry. Následně a jako odraz mezinárodní mocenské hierarchie, která vznikla nakonci 1. světové války, vláda USA nyní provozovala inflaci dolarů na zlatě, Británie provozovala inflaci liber na inflačních dolarech a jiné evropské země provozovaly inflaci svých papírových měn na inflačním dolaru nebo libře (a po roce 1945 jen na dolarech). Konečně v roce 1971 s pořád většími rezervami dolarů naakumulovanými v evropských centrálních bankách a bezprostředně hrozícím nebezpečím evropského "runu" na zlaté rezervy USA, byly zrušeny i poslední zbytky mezinárodního zlatého standardu. Od té doby a poprvé v historii celý svět přijal čistý fiat monetární systém volně plovoucích vládních papírových měn. (19) A jako výsledek, od počátků demokratického republikánského věku - původně za existence pseudo zlatého standardu a následně od roku 1971 za akcelerovaného tempa, pod vládním papírovým peněžním standardem – existuje slušná trvalá sekulární tendence směrem k inflaci a depreciaci měny.

Během monarchistického věku s komoditními penězi většinou mimo vládní kontrolu, "úroveň" cen obecně padala a kupní síla peněz rostla, mimo dobu válek anebo objevů ložisek zlata. Různé cenové ukazatele pro Británii, pro příklad, ukazují, že ceny byly podstatně nižší v roce 1760 než byly o sto let dříve; a v roce 1860 byly nižší, než byly v roce 1760. (20) Propojeny mezinárodním zlatým standardem, byl vývoj v jiných zemích obdobný. (21) V ostrém kontrastu během demokratického republikánského věku, s přesunem finančního centra z Británie do USA a později s rolí USA jako průkopníka trendů, se objevil velmi rozdílný vzorec. Před 1. světovou válkou velkoobchodní komoditní ceny spadly z 125 krátce po občanské válce, rok 1868, na 80 v roce 1914 (1930 = 100). Tyto ceny byly nižší, než byly v roce 1880. (22) Naproti tomu, krátce po 1. světové válce, v roce 1921 stál americký index velkoobchodních cen na 113. Po 2. světové válce, v roce 1948, narostl na 185. V roce 1971 to bylo 255, do roku 1981 dosáhl 658 a v roce 1911 to bylo téměř 1000. Jenom během dvou dekád neumořitelné fiat měny,

narostl index spotřebitelských cen v USA z 40 v roce 1971 na 136 v roce 1991, ve Spojeném království vzrostl z 24 na 157, ve Francii z 30 na 137 a v Německu z 56 na 116. (23) Podobně během více než 70 let, od roku 1845 do konce 1. světové války v roce 1918 britská měnová zásoba vzrostla šestkrát. (24) Ve zřejmém kontrastu k tomuto během 73 let od roku 1918 do roku 1991 americká měnová zásoba vzrostla více než 64 krát. (25)

Vedle zdanění a inflace může vláda spoléhat za účelem financování svých současných výloh na dluh. Jako v případě zdanění a inflace, není pochyb o tom, že vládní dluhy během monarchistického období vzrostly. Nicméně, jak teorie předpokládá, na tomto poli monarchové také prokázali pozoruhodně více umírněnosti a prozíravosti, než demokraticko-republikánští držitelé moci. Během monarchistické éry byly vládní dluhy v podstatě válečnými dluhy. Zatímco celkový dluh proto směřoval v této době k růstu, během mírových časů alespoň monarchové charakteristicky své dluhy snižovali. Britský příklad je docela reprezentativní. Během 18. a 19. věku vládní dluh rostl. Byl 76 milionů liber po Španělské válce v roce 1748, 127 milionů po Sedmileté válce v roce 1763, 232 milionů po Americké válce za nezávislost a 900 milionů po Napoleonských válkách v roce 1815. No, během každé mírové periody - 1727-1739, 1748-1756 a 1762-1775, celkové dluhy klesaly. Od roku 1815 do roku 1914 spadl britský národní dluh z celkem 900 milionů pod 700 milionů liber. V pozoruhodném kontrastu, od úsvitu demokraticko-republikánského věku britský dluh vzrostl, ve válce a v míru. V roce 1920 to byl 7,9 miliardy liber, v roce 1938 8,3 miliardy, v roce 1945 22,4 miliardy, v roce 1970 34 miliardy a od té doby vyletěl na více než 190 miliard liber v roce 1987. (26) Podobně vládní dluh vlády USA vzrostl během doby války i míru. Federální vládní dluh po 1. světové válce, v roce 1919, byl okolo 25 miliard dolarů. V roce 1940 to bylo 43 miliard a po 2. světové válce, v roce 1946, to bylo okolo 270 miliard dolarů. Do roku 1970 narostl na 370 miliard a od roku 1971 za čistého systému fiat peněz doslova explodovat. V roce 1979 to bylo 840 miliard a v roce 1985 více než 1,8 bilionu. V roce 1988 dosáhl hodnoty téměř 2,5 bilionu dolarů, do roku 1992 přesáhl 3 biliony dolarů a v době vydání tohoto spisu stál přibližně na 6 bilionech dolar. (27)

Konečně stejná tendence směrem k nárůstu vykořisťování a orientaci na přítomnost se objevila po zkoumání vládní legislativy a regulací. Během monarchistického věku s jasně oddělenými rolemi mezi vládcem a ovládanými, král a jeho parlament byli podřízeni právu. Aplikovali již dříve existující právo jako soudci anebo porota. Nevytvářeli právo. Bertrand de Jouvenel píše: "Monarcha byl nahlížen jen jako soudce a nikoliv jako legislativec. Činil subjektivní práva respektovanými a respektoval je sám; nalézal již existující právo a nebyl spor o to, že práva byla přednější než jeho autorita... Subjektivní práva nestála na nejistém lenním majetku (udělení lenního majetku), ale byly absolutním vlastnictvím. Panovníkovo právo bylo též absolutní (zde je to něco ve smyslu nároku na majetek). Bylo to subjektivní právo, stejně jako ostatní právo, (ačkoliv

vznešenějšího vnímání) ale nemohlo odstranit jiná práva...Opravdu, byl zde hluboce zakořeněný pocit, že všechna pozitivní práva stojí nebo padají společně; pokud král pohrdal majetkovým titulem soukromého občana k jeho půdě, tak mohlo být pohrdáno i královým titulem k jeho trůnu. Důkladný, i když poněkud nejasný, koncept zákonnosti ustanovil solidaritu všech práv. Žádná změna v těchto právech nemohla být provedena bez souhlasu držitelů těchto práv. (28) Je jasné, že monopolizace administrativy práva vedla k vyšším cenám a/nebo nižší kvalitě produkce, než té která by převážila za podmínek konkurence. A během času králové používali vzrůstající měrou svůj monopol pro své vlastní výhody. Například, během času králové ve vzrůstající míře použili svůj monopol na právo a pořádek a nařídili překroucení ideje trestu. Primárním cílem trestu původně byla restituce a kompenzace ve prospěch oběti porušení práva ze strany delikventa. Za monarchistické vlády se cíl trestu se vzrůstající mírou přesunul místo toho k odškodnění krále. (29) Nicméně zatímco tato praxe znamenala expanzi vládní moci, nezahrnovala žádné přerozdělování bohatství a příjmu v rámci občanské společnosti, ani neznamenala, že král sám byl vyjmut ze standardních opatření soukromého práva. Soukromé právo bylo pořád svrchované. A opravdu, ještě pro začátek 20. věku, A. V. Dicey mohl tvrdit, že pro Velkou Británii, pro příklad, legislativní právo - veřejné právo - neexistovalo jako něco odlišného od již existujícího práva - soukromého práva. Právo vládnoucí vztahům mezi soukromými občany bylo pořád považováno za pevně dané a nezměnitelné a předpokládalo se že vládní činitelé ve svých vztazích se soukromými občany jsou vázání stejným právem jako jakkoliv soukromí občané. (30)

V pozoruhodném kontrastu za demokracie s výkonem moci zahaleným v anonymitě, presidenti a parlamenty rychle vyrostli nad právo. Stali se nejenom soudci ale i legislativci, tvůrci "nového" práva. (31) „Dnes,“ všímá si Jouvenel: "jsme zvyklí mít naše práva pozměněná suverénními rozhodnutími legislativců. Pronajímatel se už více nediví tomu, že je nucen si podržet nájemce; zaměstnavatel je neméně zvyklý zvyšovat mzdy svých zaměstnanců na základě dekretů Moci. Dnes se má za to, že naše subjektivní práva jsou nejistá a dána na pospas rozmaru autority." (32)

Při vývoji podobném demokratizaci peněz – tj. náhradě soukromých komoditních peněz vládními papírovými penězi a výsledné inflaci a rostoucí finanční nejistotě - demokratizace práva a administrativy práva vede k trvalé rostoucí záplavě legislativy. Současně, množství legislativních aktů a regulací přijatých parlamenty v běhu posledních let je v desítkách tisíců, plnicích stovky tisíc stran, zasahujících všechny aspekty občanského a komerčního života a ústící v neustálé znehodnocení všeho práva a zvyšující právní nejistotu. Jako typický příklad, edice amerického Code of Federal Regulations (CFR) z roku 1994, roční kompendium všech amerických federálních vládních regulací se vskutku skládá z 201 knih, okupující 26 stop prostoru knihovnické poličky. Samotný obsah CFR má 754 stránek. CFR obsahuje regulace týkající

se produkce a distribuce téměř všeho představitelného: od celeru, hub, vodních melounů, náramků, označování do běla rozžhavených žárovek, punčoch, parašutistického skákání, výroby železa a oceli, sexuálních přečinů na kampusech univerzit, k vaření cibulových koleček vyrobených z nasekané cibule, odhalující tak téměř totalitní moc demokratické vlády. (33)

II. O monarchii, demokracii, veřejném mínění a delegitimizaci

[Hans Hermann Hoppe. Vyšlo jako 3. Kapitola knihy "Demokracie, bůh který selhal", 9. vydání, 2007]

I.

Je vhodné začít s několika pozorováními stran Ludwiga von Misesa a jeho idejí svobodné společnosti: "Mises píše: 'Program (klasického) liberalismu, pokud je zhuštěný do jednoho slova, by se musel číst: vlastnictví, tj. soukromé vlastnictví výrobních faktorů (co se týká komodit připravených pro spotřebu, je považováno soukromé vlastnictví za samozřejmé a není rozporováno ani socialisty a komunisty). Všechny další požadavky (klasického) liberalismu plynou z tohoto základního požadavku.'" (1)

Vznik společnosti Mises vysvětluje na základě soukromého vlastnictví - lidská kooperace byla výsledkem přírodní rozmanitosti mezi lidmi a vlastnictvím a výsledkem rozpoznání toho, že práce prováděná za existence dělby práce je produktivnější než práce prováděná v soběstačné izolaci. Mises vysvětluje: "Nakolik je práce při dělbě práce produktivnější než izolovaná práce a nakolik je člověk schopen si tuto skutečnost uvědomit, natolik inklinuje sama lidská činnost ke spolupráci a sdružování....Zkušenosti nás učí, že tato podmínka - vyšší produktivita dosažená při dělbě práce - je splněna, protože má skutečnou příčinu - vrozenou nerovnost lidí a nerovnost geografického rozdělení přírodních výrobních faktorů. A tak jsme v situaci, kdy můžeme pochopit průběh společenského vývoje. Tak jsme v postavení pochopit směřování společenské evoluce." (2)

Jestliže může být vznik společenské lidské spolupráce za existence dělby práce vysvětlen jako výsledek sobeckých akcí, pak je také pravdou, že lidský druh takový, jaký je, znamená, že vrahové, lupiči, zloději, kriminálníci a podvodníci budou vždycky existovat a život ve společnosti by byl nesnesitelný, jestliže nejsou tito ohroženi fyzickými tresty. "Klasičtí liberálové rozumí dost dobře," psal Mises, „že bez uchýlení se k nátlaku, existence společnosti by byla ohrožena, a že za pravidly chování, jejichž dodržování je nezbytné k zajištění mírové lidské kooperace musí stát hrozba síly, aby celá stavba společnosti nebyla setrvale závislá na milosti kohokoliv z jejích členů. Někdo musí být v pozici, aby přinutil osobu, která nerespektuje životy, zdraví, osobní svobodu anebo soukromé vlastnictví jiných, k tomu, aby smířila se s životem ve společnosti. To je funkce, kterou klasicko-liberální doktrína vyhrazuje státu: ochrana vlastnictví, svobody a míru.“ (3)

Jestliže je toto akceptováno, jak by vláda měla být organizována tak, aby se zajistilo, že bude skutečně dělat to, co se předpokládá, že má dělat. To jest ochraňovat dříve existující soukromé vlastnictví? Se zřetelem na to, co budu pravit později ve prospěch instituce monarchie, Misesova klasicko-liberální opozice k ancien régime absolutistických králů a knížat zde stojí za pozornost. Králové a knížata byly privilegovanými osobami. Téměř z definice, stáli v opozici ke klasicko-liberálním idejím jednoty a univerzality práva. Tak Mises uváděl, že klasicko-liberální teorie státu je nepřátelská ke knížatům: „Knížecí stát nemá přirozené hranice. Být rozmnožitelem svého rodinného majetku je ideálem knížete; tento usiluje zanechat svému nástupci více půdy, než zdědil po svém otci. Pokračuje v získávání nového vlastnictví, dokud nenarazí na stejně silného anebo silnějšího soupeře - toto je snahou králů... Knížata nepohlíží na zemi rozdílným způsobem, než majitel statku pohlíží na svůj les, louky a pole. Prodávají ji, směňují ji (například zaokrouhlují hranice); a v ten samý čas je také předávána vláda nad obyvateli ... Země a lid nejsou v očích knížete nic jiného než jako předmět knížecího vlastnictví; první tvoří základ suverenity, druzí příslušenství k vlastnictví půdy. Od lidí, kteří žijí na "jeho" půdě kníže žádá poslušnost a loajalitu; považuje je téměř za své vlastnictví.“ (4) Když Mises odmítl knížecí stát jako nekompatibilní s ochranou práva soukromého vlastnictví, co ho mělo nahradit? Jeho odpověď byla demokracie a demokratická vláda. Nicméně Misesova definice demokratické vlády je od běžného mínění fundamentálně odlišná. Mises vyrůstal v mnohonárodnostním státě a byl si bolestivě vědom antiliberálních výsledků většinového pravidla v etnicky smíšených oblastech. (5) Spíše než většinové pravidlo, Misesova demokracie znamená doslovně "sebeurčení, samosprávu, samostatnou vládu," a tak je demokratická vláda neodmyslitelně organizací s dobrovolným členstvím, tak že uznává neomezené právo na secesi pro každého svého člena. "Klasický liberalismus", vysvětluje Mises, nenutí nikoho proti jeho vůli do struktury nějakého státu. Kdokoliv chce emigrovat, tomu není bráněno. Když se chce část občanů státu odtrhnout od unie, klasický liberarlistmus jim v tom nebrání. Kolonie, které se chtějí osamostatnit, tak potřebují jen učinit. Národy jako organické entity nemohou být zvětšeny ani zmenšeny změnami států; svět jako celek nemůže od nich nic získat ani ztratit." (7)

„Právo na sebeurčení s ohledem na otázku členství ve státě tak znamená: kdykoliv obyvatelé specifického teritoria, i když to může být jen samotná vesnice, celý okres nebo několik na sebe navazujících okresů, dají na vědomí pomocí svobodně vedeného plebiscitu, že si nadále již nepřejí zůstat připojeni ke státu, ke kterému přináležejí, jejich přání má být respektováno a má mu být vyhověno. To je jediný proveditelný a efektivní způsob zabránění revolucí a mezinárodních válek... Kdyby bylo nějakým způsobem možné garantovat toto právo na sebeurčení každému jednotlivci, muselo by to být uděláno.“ (8) Z toho důvodu Misesova odpověď na to jak zajistit, že vláda bude chránit

vlastnické práva, je skrze hrozbu neomezované secese a díky její vlastní charakteristice jako organizace s dobrovolným členstvím."

II.

Nechci zde dále zkoumat Misesovu ideu demokratické vlády, ale obrátím se místo toho k moderní definici demokracie a k otázkám její kompatibility se základy klasického liberalismu: tedy soukromým vlastnictvím a jeho ochranou. Může být namítnuto, že Misesova definice demokratické vlády je aplikovatelná na USA do roku 1861. Do té doby se obecně mělo za to, že právo na secesi existuje, a že Unie nebyla ničím jiným než jen dobrovolným spolkem nezávislých států. Avšak po drtivé porážce a devastaci secesionistické Konfederace A. Lincolnem a Unií, bylo jasné, že právo na secesi již více neexistuje, a že demokracie znamená absolutní a neomezovanou vládu většiny. Ani se nejeví, že by od té doby jakýkoliv stát plnil Misesovu definici demokratické vlády. Místo toho, podobně jako americký model, jsou všechny moderní demokracie povinnými členskými organizacemi.

Je potom velmi překvapivé, že Mises nikdy nepodrobil tento moderní model demokracie stejné systematické analýze, které podrobil knížecí vládu. Aby bylo jasno, nikdo neviděl dále ohledně destruktivního charakteru moderních vládních sociálních a ekonomických politik než Mises, a nikdo nerozpoznal jasněji dramatický nárůst státní moci během 20. století, ale Mises nikdy nespojil tento fenomén systematicky s moderní nucenou demokracií. Nikdy nenavrl, že úpadek klasického liberalismu a dominance antikapitalistických politických ideologií ve století socialismu, sociální demokracie, demokratické kapitalismu, sociálně tržní ekonomiky anebo jakýchkoliv jiných nálepek připojených k různým protiliberálním programům a politikám nalézají svoje systémové vysvětlení v samotné demokracii se systémem většinového rozhodnutí. Co zde navrhuji udělat je vyplnit tuto mezeru zanechanou Misesem a poskytnout analýzu logiky většinové demokracie, a tím učinit moderní historii - našeho věku - srozumitelnější a předvídatelnější.

III.

Bez práva na secesi, je demokratická vláda ekonomicky řečeno, povinným teritoriálním monopolistou stran obrany a konečnou rozhodovací autoritou (soudnictví) a je v tomto smyslu nerozlišitelnou od knížecí vlády. Podobně jako knížata nedovoluje secesi, ta je za demokracie zakázaná. Navíc jak vyplývá z pozice nuceného monopolisty, jak demokratická tak stejně tak knížecí vláda drží právo zdaňovat. To znamená, že obě mají povoleno unilaterálně určit, bez souhlasu svých chráněnců, sumu, kterou musí ochraňovaní platit za svoji ochranu.

Od této obecné klasifikace povinného monopolu, může být odvozena základní podobnost jak knížecí tak demokratické vlády (9): pod monopolistickým aparátem, bude cena spravedlnosti a ochrany trvale růst a kvantita a kvalita spravedlnosti a ochrany bude upadat. Jakožto vyvlastňují ochránce, daněmi živěná obraná agentura, je slovním protimluvem a nevyhnutelně povede k většímu zdanění a menší produktivitě. Dokonce i když, jak klasičtí liberálové obhajovali, vláda omezí svoje aktivity exkluzivně na ochranu již předtím existujících majetkových práv, vyvstane otázka toho, kolik je potřeba ochrany. Motivována (tak jako každý) vlastními zájmy a náročností práce, ale s jedinečnou mocí nad daněmi, vládní činitelé budou mít reakci stále stejnou: maximalizovat výdaje na ochranu, a lze si představit, že téměř celé národní bohatství může být spotřebováno náklady na ochranu, a ve stejný čas minimalizovat aktuální rozsah produkce. Čím více peněz může někdo utratit a čím méně musí pracovat stran produkce, tím lépe pro něj.

Navíc monopol na soudní pravomoc bude nevyhnutelně vést k trvalému úpadku kvality ochrany. Jestliže se někdo může odvolat jen k vládě pro spravedlnost, justice bude deformována ve prospěch vlády, bez ohledu na ústavy a odvolací soudy. Ústavy a odvolávací soudy jsou vládními ústavami a institucemi a jakékoliv omezení vládních aktivit, které mohou zajistit, jsou nevyhnutelně rozhodovány zaměstnanci jedné a té samé instituce. Předvídatelně pak definice vlastnictví a ochrana bude trvale měněno a rozsah soudních kompetencí bude rozšiřován ve prospěch vlády.

IV.

Zatímco oba dva tyto systémy jsou nekonzistentní, pokud jde o ochranu života a vlastnictví, knížecí i demokratická vláda se v jednom základním ohledu liší. Rozhodující rozdíl leží v tom faktu, že vstup do knížecí vlády je systematicky omezen osobním úsudkem knížete, zatímco za demokracie je vstup a účast na vládě otevřena za rovných podmínek každému. Každému nejen dědičnému členu šlechtické vrstvy je povoleno stát se vládním úředníkem a vykonávat jakoukoliv vládní funkci, všechny až do hodnosti předsedy vlády anebo presidenta.

Typicky, tento rozdíl mezi omezeným a volným vstupem do vlády a přechodem od knížecí k demokratické vládě byl interpretován jako pokrok směrem k liberalismu: od společnosti statusu a privilegií ke společnosti rovnosti před právem. Ale tato interpretace spočívá na fundamentálním nepochopení. Z pohledu klasického liberalismu, musí být demokratická vláda považována za horší, než knížecí vláda a za krok zpět. Volný a rovný přístup do rovné vládní demokracie je něco zcela odlišného a neslučitelného s klasickým liberálním konceptem universálního práva, rovně aplikovaného na každého, vždy a všude. Klasický liberalismus tvrdí Ludwig von Mises: "usiluje o největší možnou

unifikaci práva, v poslední analýze pro světovou jednotu práva." (10) Nicméně volný vstup do vlády nedosahuje tohoto cíle. Naopak problematická nerovnost vyššího práva knížat versus podřízeného práva poddaných je za demokracie zachována v oddělování veřejného od soukromého práva a nadřazenosti prvního nad druhým. Za demokracie je každý rovný s každým do té míry, pokud jde o přístup do vlády za stejných podmínek pro všechny. V demokracii neexistují žádná osobní privilegia anebo privilegované osoby. Nicméně funkční privilegia a privilegované funkce existují. Dokud jednájí v oficiální funkci, demokratičtí činitelé jsou řízeni a chráněni veřejným právem, a tím okupují privilegovanou pozici vzhledem k osobám jednajícím pouze pod autoritou soukromého práva (nejpodstatněji: mají povolení podporovat své vlastní aktivity daněmi uvalenými na soukromé subjekty). Privilegia, diskriminace a protekcionismus nemizí. Naopak. Spíše, než by byly omezeny na knížata a šlechtice, privilegia, diskriminace a protekcionismus mohou být užívány všemi a uděleny všem.

Předvídatelně, za demokratických podmínek EXISTUJE tendence každého povinného monopolu, zvyšovat ceny a snižovat kvalitu, posílena. Jako dědičný monopolista, kníže považuje teritorium a obyvatele pod svou vládou za své osobní vlastnictví a provozuje monopolní exploataci svého "vlastnictví". Za demokracie exploatace nezmizí. Ačkoliv je každému povoleno vstoupit do vlády, nejsou tak eliminovány rozdíly mezi vládci a ovládanými. Vláda a ovládaní nejsou jednou a tou samou osobou. Místo knížete, který považuje zemi za své soukromé vlastnictví, je monopolistická péče dána dočasným a zaměnitelným držitelům moci. Tento držitel nevlastní zemi, ale dokud je ve svém úřadě, je mu povoleno ji používat pro své výhody a výhody své suity. Vlastní její současné užití, užívací právo, ale ne její kapitálovou hodnotu. To neeliminuje vykořisťování. Spíše to činí exploataci méně předvídatelnou a provozovanou s malým anebo žádným ohledem na kapitálovou hodnotu. Jinými slovy, tato exploatace je krátkozraká. (11)

Jak dědičná knížata, tak demokratičtí držitelé mohou zvýšit svoje současné výdaje pomocí vyšších daní. Nicméně kníže má tendenci se vyhnout zvyšování daní, jestliže by to vedlo ke konzumaci kapitálu - pokles současné diskontované hodnoty kapitálové hodnoty, jejíž je majitelem. Naopak, držitel demokratické moci nevykazuje žádnou takovou zdráhavost. Zatímco tento vlastní současné daňové výnosy, nevlastní kapitálovou hodnotu, která je odvozena z toho, co dělají druzí. Pak, za demokratických podmínek zdanění roste daleko za úroveň knížecí vlády. Navíc, jak knížata, tak držitelé moci mohou zvýšit své současné výlohy pomocí dluhu a obdaření mocí zdaňovat, tyto dvě skupiny mají tendenci způsobit více dluhů, než by udělali soukromí občané. Nicméně, zatímco kníže zvažuje závazky vůči svému osobnímu vlastnictví, kdykoliv si půjčuje (prodává dluhopisy) nevládní veřejnosti (z toho důvodu, že současná hodnota jeho vlastnictví klesá), demokratický držitel moci je od takového uvažování osvobozen. Může si užívat všechny přínosy vyššího současného utrácení, zatímco splatnost a

současný propad v hodnotě vlastnictví dopadá na jiné. Dle toho, vládní dluh je vyšší a roste rychleji za demokratických podmínek, než za knížecí vlády.

Konečně, jak knížata, tak držitelé moci mohou použít svoji donucovací monopolní sílu k převzetí kontroly nad měnovou zásobou. Oba tak mohou také zvýšit svoje vlastní výlohy rozšiřováním zásoby peněz. Nicméně, kníže, který rozšiřuje peněžní zásobu bude vážit dva faktory: jeho okamžité obohacení a fakt, že jako nevyhnutelný výsledek většího množství peněz, budoucí kupní síla peněz a jím vybíraných budoucích daní se bude snižovat. Narozdíl od knížete, demokratický držitel moci se zabývá jen svým okamžitým obohacením, protože nevlastní probíhající a budoucí výnosy daní. On jen vlastní současné výnosy daní, a tak je výhradně zaměřen na současnou kupní sílu peněz. Zvýšením množství peněz v oběhu, může zvýšit svoji současnou kupní sílu, zatímco následná nižší kupní síla peněz a daňové účty musí být nesena v budoucnosti jinými. Tak, peněžní inflace bude převažovat více za demokratických podmínek než za knížecí vlády.

V.

Navíc s volným vstupem k podílu na vládě, zvrácenost spravedlnosti a ochrany (právo a pořádek) postoupí rychleji. Pojem universální a nezměnitelná lidská práva a zvláště právo na vlastnictví v podstatě zmizí a je nahrazeno právem vládou vytvořené legislativy a práv jako vládou daných záruk. (12) Raději než přerozdělování příjmu a bohatství od společnosti ku vládě pomocí daní, deficitního financování a peněžní inflace, jak dědičná knížata, tak demokratičtí držitelé moci můžou také použít svůj monopol nad soudnictvím pro přerozdělení příjmu a bohatství v rámci občanské společnosti. Nicméně motivy, před kterými knížata a demokratičtí držitelé moci stojí jsou v tomto ohledu zřetelně jiné.

Je poučné učinit ještě jeden pohled na knížecí vládu. Co se týká redistribuce, knížata čelí dvěma omezením. První je logické. Třebaže kníže stojí výše než všichni ostatní, jeho práva jsou také soukromými právy, ačkoliv poněkud výše postaveného druhu. Pokud kníže vezme majetek jedné osobě a dá ho druhé osobě, podkopává principy, na kterých spočívá jeho vlastní pozice a bezpečnost vůči jiným knížatům. (13) Za druhé z ekonomického pohledu, všechna přerozdělování příjmu a bohatství obecně pocházející od těch "co mají" k některým "co nemají", jsou kontraproduktivní a snižují celkovou hodnotu teritoria. To řekneme nevede k tomu, že knížata přestanou zcela používat přerozdělovací politiky, ale jejich politiky nabývají zřetelně odlišnou formu. Na jednu stranu se tyto musí jevit být v souladu s idejí soukromého vlastnictví; na druhou stranu měly by zvýšit budoucí produktivitu, a tak současnou hodnotu země. Proto, knížata typicky garantují raději osobní privilegia než skupinová privilegia; odměňují privilegii

ty co něco mají, než ty co nic nemají a řeší tzv. „sociální problémy“ přerozdělením práce pro kultivační, zkulturnující půdu a kolonizační politiky, než přerozdělováním příjmu a bohatství. Proti tomu demokratický držitel moci nečelí žádné logické překážce proti přerozdělování soukromého majetku. Spíše, než by se zabýval sám zachováním a zlepšováním kapitálové hodnoty, bude se primárně zaměřovat na ochranu a vzestup svých vlastních pozic proti konkurenci nově vstupujících do vlády.

Tento typ legitimacy držitelů moci nespočívá na legitimitě soukromého vlastnictví. Spočívá na legitimitě „společenského“ anebo „veřejného“ vlastnictví. Tak, jestliže bere demokratický držitel moci majetek jedné osobě a dává jej jiné osobě, jako držitel moci není v rozporu se svými ideologickými základy. Spíše potvrzuje převahu jiného principu společenského vlastnictví. Následně tak za demokratických podmínek soukromé právo – právo na vlastnictví a uzavírání smluv, které jsou podkladem pro občanskou společnost – mizí jako nezávislá doména práva a je absorbována vše zahrnujícím veřejným – vládou stvořeným – právem (legislativou). Jak poznamenal německý socialistický právní teoretik Gustav Radbruch, z perspektivy demokratického držitele moci je „soukromé právo považováno jen za provisorní a konstantně rozsahem se zmenšující soukromou iniciativou, dočasně ušetřenou v rámci vše zahrnující sféry veřejné zprávy.“ (14) Až konečně je veškeré vlastnictví veřejným vlastnictvím. Každé zavedené soukromé vlastnické právo je jen provisorně platné a může být změněno držitelem moci v souladu s jeho jednostranně určenými požadavky „veřejné bezpečnosti“ a „sociálního zabezpečení“.

Za druhé a více specificky, protože držitelé demokratické moci nevlastní kapitálovou hodnotu dané země, jsou kontraproduktivní efekty přerozdělování na příjem a bohatství předmětem malého anebo žádného zájmu. Nicméně, dlouhodobé dopady přerozdělovacích opatření nejsou pro ně důležité, zatímco jejich okamžité a krátkodobé efekty jsou pro ně důležité. Demokratický držitel moci je vždy pod tlakem politické soutěže ostatních, kteří usilují o jeho nahrazení. Daná pravidla demokratické vlády – jeden člověk jeden hlas a většinové pravidlo – držitel, ať už chce zajistit svou současnou pozici anebo postoupit na jinou, musí udělit anebo slíbit udělení privilegia skupinám spíše než specifickým jednotlivcům. A je dáno, že zde existuje více těch, co nemají než těch, co mají něco hodnotného, jeho přerozdělování bude rovnostářské spíše než elitářské. V souladu s tím, jakožto výsledek demokratické soutěže, bude struktura charakteru společnosti postupně deformována.

Pro jednu, bez ohledu na kritéria, na kterém jsou založeny, všechna přerozdělování zahrnují „braní“ od původního vlastníka a/nebo výrobce – toho „co má“ něco – a „dávání“ jinému nevlastníku a/nebo ne-výrobci – tomu „co nemá“ něco. Podnět být původním vlastníkem nebo výrobcem dané věci se snižuje a podnět být nevlastníkem a

ne-výrobcem se zvyšuje. Následně se množství vlastníků a výrobců snižuje a počet nevlastníků a ne-výrobců roste. A protože pravděpodobně existuje nějaké množství zboží, které je přerozdělováno – kterého mají vlastníci – výrobci příliš mnoho a nevlastníci – ne-výrobci příliš málo, tato změna předpokládá dosti doslova, že relativní počet špatných anebo ne tak dobrých lidí a špatných nebo ne tak dobrých osobních vlastností a chování bude setrvale růst a život v takové společnosti se bude stávat vzrůstající měrou méně příjemným. Spíše místo kolonizace, kultivace a zkulturnění půdy způsobí demokracie společenskou degeneraci, korupci a rozklad.

Navíc, volná soutěž není vždy dobrá. Volná soutěž ve výrobě zboží je dobrá, ale volná soutěž v produkování špatností není dobrá. Volná soutěž v mučení a zabíjení nevinných anebo volná soutěž v padělání a podvádění, pro příklad, není dobrá; je horší než špatná. Již bylo vysvětleno, proč vláda jako organizace s povinným členstvím obdařená mocí konečného rozhodovatele záležitostí a daní, musí být považována za špatnou, alespoň z pohledu klasického liberalismu. To vyžaduje druhý pohled, aby bylo zjištěno, že demokratická soutěž je opravdu horší než špatná. V každé společnosti, od té doby co je lidský druh tím, co je, budou existovat lidé bažící pro vlastnictví jiných lidí. (15) Někteří lidé jsou více postiženi tímto sentimentem než jiní. Ale lidé se obvykle naučí nejednat dle takového pocitu anebo se cítí zahanbení za takovéto chování. Obecně jen několik jednotlivců je neschopno úspěšně potlačit své touhy po majetku jiných, a s těmito je nakládáno jako s kriminálníky ze strany svých bližních a jsou postiženy fyzickými tresty. Pod knížecí vládou, jen jedna osoba - kníže - může snad jednat dle této touhy po vlastnictví jiného člověka, a to je to, co ho činí potenciálně nebezpečným a "špatným". Nehledě na již zmíněné logické a ekonomické brzdy, nicméně je kníže dále omezen ve svých přerozdělovacích touhách okolností, že všichni ostatní členové společnosti se naučili považovat brání a přerozdělování majetku jiných jako hanebné a nemorální a podle toho sledují každou knížecí akci s krajní podezřívavostí. Ve zřetelném protikladu, volným vstupem do vlády, je každému povoleno otevřeně vyjádřit své touhy po majetku druhých lidí. Co bylo dříve považováno za nemorální a podle toho potlačováno, je nyní považováno za legitimní postoj. Každý může otevřeně bažit po vlastnictví kohokoliv jiného, dokud apeluje na demokracii; a každý může jednat dle své touhy po vlastnictví druhých, pomocí toho, že najde vstup do vlády. Proto za demokracie se stává každý hrozbou.

Následkem toho za demokratických podmínek populární, i když nemorální a proti společenská touha po majetku jiných lidí, je systematicky zesílena. Každá poptávka je legitimizována, jestliže je proklamována veřejně pod speciální ochranou "svobody slova". Vše může být řečeno a nárokováno, a vše může být uchváčeno. Ba ani zdánlivě nejvíce zajištěné právo na soukromé vlastnictví není vyjmuto z přerozdělovací poptávky. Co horší, jako předmět masových voleb, členové společnosti s málo anebo

žádnými morálními zábranami proti přebírání majetku jiných lidí, vrozeně nemorální, jsou nejvíce talentovaní v sestavování většin z morálně nepotlačovaných a vzájemně nekompatibilních populárních poptávek, efektivní demagogové, kteří mají tendenci k získání přístupu do vlády a ke vzestupu na vrchol vlády. Proto se špatná situace i zhoršuje. (16)

Historicky výběr knížete byl skrze vliv jeho urozeného původu a jeho jediná osobní kvalifikace byla dána typicky jeho výchovou jako budoucího knížete a zachovatele dynastie a jejího statusu a vlastnictví. To samozřejmě nezajišťovalo, že kníže nemohl být špatný a nebezpečný. Nicméně je dobré připomenout, že jakýkoliv kníže, který selhal ve své primární povinnosti zachování dynastie - který rozbil anebo zruinoval zemi, zavinil občanské nepokoje, poprask a spory nebo jinak ohrozil pozici dynastie - čelil okamžitému riziku buď, že bude neutralizován anebo zavražděn jiným členem své vlastní rodiny. V každém případě, nicméně dokonce i když následkem původu a jeho výchovy nemůže být zamezeno tomu, že by kníže mohl být špatný a nebezpečný, zároveň nemůže být zamezeno následkem urozeného původu a knížecího vzdělání také to, že kníže by mohl být neškodný diletant anebo i dobrý a morální člověk. Naopak, výběr vládnoucích vladařů lidovými volbami činí prakticky nemožné to, aby se nějaká dobrá a morální osoba mohla vůbec dostat na vrchol. Ministerští předsedové a presidenti jsou vybíráni pro jejich prokázanou nepotlačovanou demagogii. Tak, demokracie prakticky zaručuje, že vůbec jenom špatní a nebezpeční mužové se mohou dostat na vrchol vlády (17); opravdu, jako výsledek volné politické soutěže a výběru, ti kteří se dostanou nahoru, se stanou stoupající měrou nebezpečnými jedinci, jenom dočasnými a zaměnitelnými držiteli moci, kteří jen zřídka kdy budou zabiti.

VI.

Po více než století povinné demokracie, předvídatelné důsledky jsou přímo před našima očima. Daňové zatížení uvalené na vlastnictví majitelů a výrobců dělá ekonomické břemeno takovým, že vůči němu se otrokářství a nevolnictví zdají býti při srovnávání průměrnými. Vládní dluhy narostly do dech beroucích výšin. Zlato bylo nahrazeno vládou vyrobenými papírky jako penězi a jejich hodnota setrvale klesá. Každý detail soukromého života, vlastnictví, obchodu a smlouvy je regulován pořád větší horou psaného práva (legislativa). Ve jménu sociální, veřejné anebo národní bezpečnosti nás naši držitelé moci "chrání" před globálním oteplováním a ochlazováním a vyhynutím zvířat a rostlin, před manžely a manželkami, rodiči a zaměstnavateli, chudobou, nemocemi, katastrofami, ignorací, předsudky, rasismem, sexismem, homofobií a bezpočtem jiných veřejných nepřátel a nebezpečí. A s enormními zásobami zbraní agrese a masové destrukce nás oni "chrání", i mimo USA, před každým novým Hitlerem a všemi kdo jsou podezřelí ze sympatií k Hitlerovi.

Nicméně jediný úkol vlády, který byl předpokládán, že bude vládou převzat - ochrana našeho života a vlastnictví - naši demokratičtí držitelé moci neprovádí. Naopak, čím vyšší výdaje na sociální, veřejnou a národní obranu vzrostou, tím více našeho práva na soukromé vlastnictví je erodováno, tím více našeho vlastnictví je vyvlastněno, zkonfiskováno, zničeno a znehodnoceno, a o to více budeme připraveni o úplné základy celé ochrany: osobní nezávislost, ekonomickou sílu a soukromé bohatství. Čím více bude vytvořeno psaného práva, tím více právní nejistoty a morálního hazardu bude vytvořeno a bezpráví nahradí právo a řád. A zatímco se my staneme pak bezmocnější, zchudlí, ohrožení a nezajištění, naši vládci se stanou více a více zkorumpovaní, nebezpečně ozbrojení a arogantní.

V tomto bodě vyvstává otázka budoucnosti klasického liberalismu. Zde je vhodné se vrátit na začátek: k Ludwigu von Misesovi a ideji klasickoliberalního společenského řádu. Podobně jako Etienne de la Boétie a David Hume před ním, Mises rozpoznal, že moc každé vlády, jedno zda knížecí anebo demokratických držitelů moci, benevolentních mužů anebo tyranů spočívá v konečném ohledu na názoru spíše než na fyzické síle. Vládní činitelé vždy představují jen malou část celkové populace pod jejich kontrolou, jedno zda pod knížecí anebo demokratickou vládou. Ještě menší je podíl představitelů centrální vlády. Ale to předpokládá, že vláda a obzvláště centrální vláda nemůže vůbec uvalit svoji vůli na celou populaci, jestliže nenajde širokou podporu a dobrovolnou kooperaci v rámci nevládní veřejnosti. Jak La Boétie praví: "Ten, kdo vás ovládá... nemá opravdu nic jiného než moc, kterou mu udělujete, aby vás zničil. Kde získává dosti očí k tomu, aby vás špehoval, jestliže mu je vy sami neposkytnete? Jak to že může mít tolik rukou, aby vás ubíjely, jestliže si je nevypůjčí od vás? Nohy, které dupou po vašich městech, kde je získal, jestliže to nejsou vaše vlastní nohy? Jakto, že má moc nad vámi, když ne skrze vás? Jak by se mohl odvážit vás napadnout, kdybyste mu v tom sami nepomáhali? Jak by vám mohl něco udělat, jestliže vy sami nejste srozuměni se zlodějem, který vás okrádá, jestliže nejste komplici vraha, který vás zabíjí, jestliže nezrazujete sami sebe? Sejete vlastní úrodu tak, aby ji mohl zpustošit, stavíte a vybavujete své domy, abyste mu je dali k drancování; vychováváte své dcery, aby mohl ukojit svůj chtíč; vychováváte své děti, aby jim mohl udělit nejvyšší privilegium, které zná, aby byli vedeni do jeho bitev, byli dodáni na jatka, aby se z nich stali služebníci jeho lačnosti a nástroji jeho pomsty; trápíte svá těla tvrdou prací tak, aby si mohl dopřát potěšení a povalování ve svých špinavých rozkoších; oslabujete se aby se on stal silnějším a mocnějším, aby vás držel na uzdě. (18)

Nicméně, jestliže moc každé vlády spočívá jen na názoru a konsensuální kooperaci, potom jak vysvětluje Misesův nejpřednější student a náš další intelektuální mistr Murray N. Rothbard ve svém úvodu k pojednání La Boétieho ze 16. století, to také znamená, že každá vláda může být svržena jen změnou v názoru a užitím čiré síly vůle. "Pokud

opravdu tyranie spočívá na masovém souhlasu, potom zřejmým prostředkem pro její svržení je jednoduše masové odmítnutí souhlasu." (19) To je, za účelem zbavení vlády její moci a její nahrazení statusem dobrovolného členství v organizaci (jako v případě USA před občanskou válkou), není nutné ji převzít, účastnit se násilných bitev proti ní nebo i vztáhnout ruku na jednotlivé vládcy. Fakticky, pokud se tak stane, tak to potvrdí princip donucení a agresivního násilí, který podpírá současný systém a nevyhnutelně to vede k nahrazení vlády nebo tyrana jinými. Naopak, je jen nutné to, že se někdo stáhne z donucovacího společenství a naváže na své právo na obranu sebe sama. Opravdu, je podstatné, že jeden nemůže postupovat jinou cestou než mírovou secesí a ne-kooperací. (20) Jestliže se tato rada jeví na první pohled jako naivní (jaký rozdíl nastane, když se vy anebo já rozhodneme odtrhnout od Unie?), její charakter jako geniální strategie společenské revoluce se stane zřejmým tehdy, když jsou vysvětleny plné důsledky aktu osobní secese. Rozhodnutí se odtrhnout zahrnuje, že někdo považuje centrální vládu za nelegitimní, a že s ní a jejími činiteli na základě toho jedná jako s agenturou mimo právo a "cizí" okupační silou. Tj., pokud je jimi donucen, vyhoví jim člověk z důvodu opatrnosti a ne pro jiný důvod než aby se zachoval, ale neudělá nic na podporu a usnadnění jejich činností. Člověk se pokouší si zachovat co nejvíce svého vlastnictví a odevzdat co nejméně peněz na daně, jak je to možné. Považuje všechno federální právo, legislativu a regulace za neplatné a ignoruje je, kde je to možné. Člověk nepracuje nebo se dobrovolně nehlásí na práci pro centrální vládu, jedno zda pro exekutivní, legislativní anebo soudní složku a člověk se nedruží s někým, do tak činí (a obzvláště ne s těmi, co jsou vysoko postavení v hierarchii držitelů moci). Člověk se neúčastní politik centrální vlády a nepřispívá nijak k činnosti federální politické mašinérie. Nepřispívá žádné národní politické straně nebo politické kampani ani žádné organizaci, agentuře, nadaci, institutu anebo think-tanku spolupracujícím s anebo placenému jakoukoliv částí federálního Leviatana anebo kýmkoliv, kdo žije a pracuje v anebo blízko hlavní města Washingtonu.

Místo toho, s takovým množstvím vlastnictví, jaké bylo možné zachránit před rukama vlády, člověk začíná činit opatření na svoji vlastní ochranu a přijímá novou systematickou podvojnou investiční strategii. Na jednu stranu právě existence soukromé kriminality vyžaduje vhodnou obranu jako zámky, pistole, brány, ostrahu a pojištění, tak existence vlády vyžaduje specifická obranná opatření: že člověk investuje do takových forem a takových lokalit, díky nimž může stáhnout, odstranit, skrýt nebo zatajit své bohatství jak jen nejvíce možno mimo oči a ruce vlády. Ale defenzivní opatření nejsou dostatečná. Ve snaze získat plnou ochranu něčího vlastnictví z dosahu vlády, je nutné nezůstat izolovaný v rozhodování o secesi. Ne každý musí samozřejmě následovat něčí příklad. Skutečně není ani nutné, aby většina celé společnosti takto činila. Je nicméně nutné, aby přinejmenším většina populace v mnoha oddělených lokalitách tak činila a k dosažení kritické úrovně masového odmítnutí je podstatné spojit

něčí obraná opatření s ofenzivní strategií: investovat do ideologické kampaně, která delegitimizuje ideji a instituce demokratické vlády mezi veřejností.

Davoví lidé, jak La Boétie a Mises rozpoznali, se vždy a všude skládají z "hrubiánů", "omezenců" a "pošetilců", jednoduše oklamáných a ponořených do navyklé poddajnosti. Tak dnes, zaplavování od ranného dětství vládní propagandou ve veřejném školství a vzdělávacích institucích legiemi veřejně certifikovaných intelektuálů, většina lidí bezmyšlenkovitě akceptuje a opakuje nesmysly jako, že demokracie je vláda nás samotných a vláda je lidová, dána lidem a pro lid. A i když můžou prohlédnout skrze tento klam, většina ještě bez otázek akceptuje demokratickou vládu kvůli tomu, že jim poskytuje vícero zboží a výhod. Takoví "pošetilci", poznamenává La Boétie nepochopí, že jsou "jen získávají část svého vlastního majetku, a že jejich vládci jim nemohou dát nic bez toho, než to, co obdrželi z toho, co jim nejprve sebrali." (21). Tak každá společenská revoluce nutně musí začít jen s několika neobyčejnými muži: přirozenou elitou.

Takhle La Boétie popisuje elitu a její roli: „Je jich vždy několik, lépe obdařených než jiní, cítí váhu jha a nemohou se sami ubránit pokusům, aby ho nesetřásl: to jsou ti muži, kteří se nikdy nestávají pokornými před poddanstvím a kteří vždy jako Odysseus na zemi a moři setrvale hledají kouř svého ohně, nemohou se sami nikdy ubránit před pokukováním po svých přirozených právech a před připomínáním svých předků a jejich dřívějšího života. To jsou ve skutečnosti muži, kteří mají jasnou mysl a prozíravého ducha, nejsou spokojeni, tak jako hrubá masa, která vidí jen to, co je u jejích nohou, ale raději se dívají kolem sebe, nazpět a dopředu a i vzpomínají na věci minulosti kvůli souzení věcí budoucnosti a srovnávají obě se současnými podmínkami. To jsou ti, kteří mají svoji vlastní dobrou mysl, dále vytrénovanou studiem a učením. I kdyby se svoboda zcela vytratila ze země, takoví mužové ji znovu naleznou. Pro ně není otroctví uspokojující, bez ohledu na to, jak se převléká." (22)

Zrovna tak nebude žádná revoluce bez klasické liberální-libertariánské elity, nicméně stejně tak nebude žádná revoluce bez nějaké formy masové účasti. To jest, elita nemůže dosáhnout svého cíle obnovením práva na soukromé vlastnictví a práva a pořádku, pokud neuspěje ve sdělení těchto idejí veřejnosti, otevřeně pokud možno a tajně pokud je to nutné a probudit masy z jejich poddanské dřímoty vyburcováním, aspoň dočasným vyburcováním, jejich přirozeného instinktu chtít být svobodný. Jak Mises udává: "Rozkvět společnosti závisí na dvou faktorech: intelektuální síle výjimečných mužů schopných vytvořit dobré společenské a ekonomické teorie a schopnosti těchto anebo druhých mužů udělat tyto ideologie přijatelnými pro většinu." (23)

Z toho důvodu musí rozhodnutí členů elity o odtržení se a nespolupráce se státem vždy zahrnovat odhodlání zabývat se, či přispívat k, pokračujícímu ideologickému boji. Poněvadž pokud moc státu spočívá na rozšířeném přijímání nesprávných, vskutku až absurdních a bláhových myšlenek, pak tedy jedinou skutečnou ochranou je systematický útok na tyto myšlenky a propagace a objevování pravdivých myšlenek. No, každý musí být vždy opatrný a pečlivě zvažovat své materiálové investice a je stejně důležité, že každý musí být věčně ostražitý a výběrový ve svých ideologických investicích. Především v této snaze není dostatečné pouze kritizovat anebo podporovat kritiky a kritiku určitých vládních politik nebo osobností, i když je tato kritika správná a populární, taková kritika neproniká ke kořenu problému. V terminologii "Nové levice" tato "zůstává v rámci systému", a tak je z pohledu vlády neškodná. Pak každá podpora vydaná na takové úsilí, i když dobře míněná, je přinejlepším plýtváním a při nejhorším dále zvyšuje sílu vlády. Přesněji zatímco kritizování a kritici vlády mohou začínat s konkrétními politikami anebo osobami anebo když tak musí činit, aby zaujali pozornost mas, všechno a všichni hodní podpory musí jít dále. Každý kritik a kritika toužící po podpoře musí přistoupit k vysvětlení každého a všech jednotlivých selhání vlády jako symptomů základních vad samotné ideje vlády samotné (a především demokratické vlády). Jinými slovy, žádný kritik a kritika není hodna něčí podpory, jestliže neukáže na intelektuální podvod dvou pilířů, na kterých spočívá všechna vládní moc: víra že ochrana soukromého vlastnictví, unikátní mezi vším zbožím, vyžaduje donucovací monopol (organizaci s nedobrovolným členstvím), a že soukromé vlastnictví a ochrana jsou nejlépe zajištěny, jestliže vstup do tohoto monopolu na právo a pořádek je volný, a ti jež ho řídí jsou voleni demokraticky.

Ve skutečnosti, zde nesmí být ani nejmenší zaváhání v přijetí závazku ideologického radikalismu („extremismu“). Nejen, že cokoliv menšího by bylo kontraproduktivní, ale co je důležitější, jen radikální – opravdu, radikálně jednoduché – ideje můžou asi pohnout s emocemi těžko chápajících a netečných mas. A nic není více efektivní v přesvědčování mas od upuštění od kooperace s vládou, než trvalé a neoblomné odkrývání, zbavení posvátnosti a zesměšnění vlády a jejích představitelů jako morálních a ekonomických podvodníků a šejdířů: jako jsou císařové bez šatů předmětem pohrdání a terčem mnoha vtipů. Jestli a pouze pokud členové přirozené klasicko-liberální - libertariánské elity plně chápou tuto lekci a budou jednat podle ní, bude mít klasický liberalismus budoucnost. Jen potom mohou udělat to co La Boétie radí nám všem, abychom udělali: "Rozhodněte se více již nesloužit a rázem jste volní. Nežádám abyste vztáhli ruku na tyrana, abyste ho svrhli, ale jednoduše abyste ho již déle nepodporovali; potom ho uvidíte jako velký kolos jehož podstavec byl stržen, padajícího svoji vlastní váhou a tříštícího se na kusy." (24)

III. O demokracii, redistribuci a destrukci soukromého vlastnictví

[Hans Hermann Hoppe. Vyšlo jako 4. Kapitola knihy "Demokracie, bůh který selhal", 9. vydání, 2007]

Představme si světovou vládu, demokraticky zvolenou podle principu jeden člověk jeden hlas v celosvětovém měřítku. Jaký bude pravděpodobně výsledek voleb? Nejpravděpodobněji dostaneme čínsko-indickou koaliční vládu. A co by nejpravděpodobněji tato vláda rozhodla, aby uspokojila svoje podporovatele a byla znovu zvolena? Tato vláda by pravděpodobně zjistila, že tzv. západní svět má příliš mnoho bohatství a zbytek světa, obzvláště Čína a Indie má příliš málo, a tak by se stala nezbytnou systematická redistribuce bohatství a příjmu. (1) Nebo si představme, že v naší vlastní zemi by bylo hlasovací právo rozšířeno na sedmileté děti. Zatímco vláda by pravděpodobně nebyla obsazena dětmi, její politiky by většinou rozhodně odrážely „oprávněné zájmy“ dětí k zajištění „adekvátního“ a „rovného“ přístupu k „bezplatným“ smaženým hranolkům, limonádě a videím. (2)

S tímto „myšlenkovým experimentem“ na mysli, by zde nebyla žádná pochybnost o následcích, které plynou z procesu demokratizace, která začala v Evropě a v USA ve druhé polovině 19. věku, a který došel naplnění nakonci 1. světové války. Postupná expanze volebního práva a konečně ustavení universálního volebního hlasu pro dospělé udělalo s každou zemí to, co by světová demokracie udělala s celou zeměkoulí: uvedla by v chod zdánlivě trvalou tendenci směrem k redistribuci bohatství a příjmu. (3)

Princip jeden člověk jeden hlas kombinovaný s "volným vstupem" do demokratické vlády znamená, že každá osoba a její osobní vlastnictví se dostává do dosahu a dispozice tak, že může být shrábnuto kýmkoliv jiným. Vzniká "tragédie obecní pastviny". (4) Můžeme být očekávat, že většina "chudých" se bude bezohledně pokoušet obohatit na účet menšiny "majetných". Tím neříkáme, že zde bude jen jedna třída nemajetných a jedna třída majetných, a že přerozdělování bude uniformně probíhat od bohatých k chudým. Naopak. Zatímco přerozdělování od bohatých k chudým bude vždy hrát prominentní roli, bylo by sociologickým zmatením předpokládat, že to bude jediná anebo i převládající forma přerozdělování. (5) Přece jen, "trvale" bohatí a "trvale" chudí jsou obvykle bohatí anebo chudí kvůli nějakému důvodu. Bohatí jsou příznačně chytrí a pilní a chudí typicky hloupí, líní anebo obojí. (6) Není moc pravděpodobné, že hlupáci, i když by tvořili většinu, by byli systematicky schopní přechytračit a obohatit se na účet menšiny chytrých a energických jednotlivců. Spíše se většina přerozdělování bude uskutečňovat v rámci skupiny "ne-chudých" a často to bude tak, že lidé s vyššími příjmy uspějí v tom, že budou dotováni těmi s příjmy menšími. Považme třeba pro příklad téměř universální praxi v nabízení universitního vzdělávání "zdarma", pomocí něhož pracující

vrstvy, jejichž děti zřídka navštěvují univerzity, platí skrze daně vzdělání dětem ze středních vrstev! (7) Navíc můžeme očekávat, že zde bude mnoho konkurujících si skupin a koalic, které budou zkoušet získat něco na účet druhých. Budou zde různá měnící se kritéria, která definují, kdo bude označen za "majetného" (který si zaslouží být oloupen) a jiného nemajetného (který si zaslouží obdržet lup). Ve stejný okamžik jednotlivci budou členy většího množství skupin "majetných" a/nebo "nemajetných", následkem toho budou ztrácet jednu z těchto dvou charakteristik a naopak budou získávat druhou, s tím, že někteří jednotlivci skončí v čisté ztrátě a jiní jako čistí vítězové přerozdělování.

Rozpoznání demokracie jako mašinérie populárního přerozdělování bohatství a příjmu ve spojení s jedním z nejzákladnějších principů celé ekonomie, že někdo bude dostávat více toho, co je dotováno (ať už je to cokoliv), poskytuje klíč k porozumění současné doby. (8) Všechna přerozdělování bez ohledu na kritéria, na kterých jsou založena, zahrnují „odebírání“ původním vlastníkům a/nebo výrobcům (majitelům něčeho) a „dávání“ nevlastníkům a ne-výrobcům (ne-majitelé něčeho). Podněty pro to být původní vlastník nebo výrobce zmíněné věci jsou oslabeny, a podněty být ne-vlastník a ne-výrobce jsou posíleny. Adekvátně k tomu, výsledek dotování jednotlivců, protože jsou chudí, povede k nárůstu chudoby. Dotováním lidí, protože jsou nezaměstnaní, vytvoří větší nezaměstnanost. Podpora matek samoživitelek z daní povede ke vzestupu počtu samoživitelek, „nelegitimnosti“ a rozvodům. (9) Zakázáním dětské práce je příjem transferován od rodin s dětmi k lidem bez dětí (jako výsledek právní restrikce nabídky práce, stoupnou mzdové sazby). Následkem toho, poklesne porodnost. Na druhou stranu, podporou vzdělávání dětí vznikne opačný efekt. Příjem je transferován od bezdětných a těch, co mají málo dětí k těm, co mají mnoho dětí. Jako výsledek porodnost stoupne. No pak hodnota dětí bude opět klesat a porodnost upadne jako výsledek tzv. systému sociálního zabezpečení, který dotuje důchodce (staré lidi) z daní uvalených na ty, co v přítomnosti vydělávají příjem (mladí lidé), instituce rodiny - mezigenerační pouto mezi rodiči, prarodiči a dětmi - je systematicky oslabováno. Staří se již nepotřebují spoléhat na asistenci svých dětí, jestliže si nevytvořili žádné zaopatření pro své stáří a mladí (typicky s méně akumulovaným bohatstvím) musí podporovat staré (typicky s více akumulovaným bohatstvím) místo toho, aby se používali jiné způsoby - typicky v rámci rodiny. Touha rodičů po dětech a dětí po rodičích bude upadat, rodiny se budou rozpadat a počet nefunkčních rodin bude na vzestupu a zaopatřovací aktivity – úspory a tvorba kapitálu budou upadat, zatímco spotřeba poroste. (10)

Výsledkem dotování simulantů, neurotiků, bezstarostných lidí, alkoholiků, narkomanů, HIV pozitivních a fyzicky a mentálně "problémových" skrze regulace pojištění a povinné zdravotní pojištění, bude více nemocí, simulování, neuroticismu, bezstarostných lidí, alkoholismu, narkomanství, HIV pozitivních a fyzicky a mentálně retardovaných. (11) Nucením ne-zločinců včetně obětí trestných činů do placení nákladů

za věznění kriminálníků (místo toho aby kriminálníci kompenzovali své oběti a platili plné náklady na jejich vlastní zatčení a věznění), bude kriminalita růst. (12) Nucení podnikatelů skrze programy "afirmativní akce" ("nediskriminace"), aby zaměstnali více žen, homosexuálů, černochů nebo jiných "menšin" než by jinak chtěli, povede k většímu zaměstnávání minorit a k menšímu počtu zaměstnavatelů a k menšímu množství zaměstnanců mužů, heterosexuálů a bělochů. (13) Donucováním vlastníků soukromé půdy dotovat („ochraňovat“) „ohrožené druhy“, které žijí na jejich pozemcích, pomocí environmentální legislativy, zde bude více zvířat, kterým se bude dařit lépe a méně lidí, kterým se navíc bude dařit hůře. (14)

Co je nejdůležitější, donucování vlastníků soukromého majetku a/nebo těch co vydělávají tržní příjem (producentů) kvůli dotování „politiků“, „politických stran“ a „veřejných úředníků“ (politici a vládní zaměstnanci neplatí daně, ale jsou vypláceni z daní) (15), povede k menší tvorbě bohatství, menšímu množství výrobců a menší produktivitě a i k většímu plýtvání, „parasitům“ a příživnictví. Podnikatelé (kapitalisté) a jejich zaměstnanci nemůžou vydělat nějaký příjem, pokud neprodukují zboží anebo služby, které jsou prodávány na trzích. Nákupy kupců jsou dobrovolné. Nákupem zboží anebo služby, kupující (spotřebitelé) demonstrují, že preferují toto zboží nebo služby nad sumou peněz, které se musí vzdát kvůli nákupu tohoto zboží a služeb. Naproti tomu politici, strany a veřejní úředníci neprodukují nic, co je prodáváno na trzích. Nikdo nekupuje vládní "zboží" a "služby". Tyto jsou produkovány a při tom vznikají náklady, ale nejsou prodávány a nakupovány. Na jednu stranu, z toho plyne, že je nemožné určit jejich hodnotu a zjistit zda tato hodnota ospravedlňuje anebo neospravedlňuje náklady na ně vynaložené. Protože nikdo toto zboží a služby nekupuje, nikdo vlastně nedemonstruje to, že považuje vládní zboží a služby za hodnotnější než náklady na ně vynaložené, a sice zda jim někdo vůbec připisuje anebo nepřipisuje nějakou hodnotu. Z pohledu ekonomické teorie, je tak zcela nelegitimní předpokládat, jak je to vždy ukazováno ve statistice národního důchodu, že vládní zboží a služby mají hodnotu danou náklady na jejich produkci, a pak přidat jednoduše tuto hodnotu k 'normální' hodnotě soukromě produkováného (kupovaného a prodáváného) zboží a služeb, aby se došlo k hrubému domácímu (nebo národnímu) produktu, pro příklad. Mohlo by být také předpokládáno, že vládní zboží a služby nemají žádnou hodnotu nebo i to, že nejde vůbec o "zboží", ale téměř o "zlo", a proto náklady na politiky a celé veřejné služby by měly být odečteny od celkové hodnoty soukromě produkováného zboží a služeb. Opravdu, domnívám se, že toto by bylo více obhajitelné. Na druhou stranu jako praktický důsledek, dotování politiků a veřejných úředníků obnáší dotování "produkce" s malým anebo žádným ohledem pro blaho jejich údajných spotřebitelů a místo toho s mnoha anebo jediným ohledem na blaho "producentů", tj. politiků a veřejných úředníků. Jejich platy zůstávají stejné, jedno zda jejich výstup uspokojuje spotřebitele anebo jej neuspokojuje. A tak jako výsledek expanze "veřejného" sektoru zaměstnanosti, dojde k vzestupu lenosti, nedbalosti, nekompetence, špatných služeb, špatného

zacházení, plýtvání a i destrukce - a ve stejný čas i k nárůstu arogance, demagogie a lži ("my pracujeme pro veřejné blaho"). (16)

Po méně než sto letech demokracie a přerozdělování jsou předpovídané dopady doma. "Reservní fond" který byl zděděn z minulosti se jeví být vyčerpaným. Po několik dekád (od pozdních 60. nebo ranných 70. let 20. století) reálný životní standard na Západě stagnuje nebo i klesá. (17) "Veřejný" dluh a náklady existujícího sociálního zabezpečení a systému zdravotnictví přivodilo perspektivu bezprostředně hrozícího ekonomického pádu. (18) Ve stejný čas téměř veškeré formy nežádoucího chování jako nezaměstnanost, závislost na dávkách, ledabylost, bezohlednost, necivilizovanost, psychopatie, hédonismus a kriminalita, početně narostly a sociální konflikt a společenské poruchy vzrostly do nebezpečné výše. (19) Jestliže bude současný trend pokračovat, je bezpečné tvrdit, že západní stát blahobytu (sociální demokracie) zkolabuje právě tak jako východoevropský (sovětského stylu) socialismus zkolaboval nakonci 80. let 20. století.

Nicméně ekonomický kolaps neznamena automaticky zlepšení. Věci se mohou stát horšími spíše než lepšími. Co je nutné mimo krizi jsou ideje - správné ideje - a muži schopní jim porozumět a implementovat je ihned jak se objeví příležitost. Konečně, směřování historie je určeno idejemi, ať dobrými nebo špatnými a muži jednajícími podle idejí a inspirovaných správnými anebo falešnými idejemi. Současný chaos je také výsledkem idejí. Je výsledkem převažující akceptace ideje demokracie veřejným míněním. Tak dlouho jak tato akceptace převažuje, je katastrofa nevyhnutelná a nemůže zde býti žádná naděje na vylepšení situace ani poté co katastrofa přijde. Na druhou stranu jakmile je idea demokracie rozpoznána jako falešná a špatná - a ideje můžou být v principu změněny téměř okamžitě - katastrofě je možné se vyhnout.

Hlavním úkolem těch, kteří chtějí zvrátit příliv a zabránit úplnému zhroucení je "delegitimizace" ideje demokracie, jako původní příčiny současného stavu progresivní "decivilizace". Pro tento účel by člověk měl prvně zjistit, že je těžké najít mnoho proponentů demokracie v historii politické teorie. Téměř všichni hlavní myslitelé neměli než opovržení pro demokracii. Dokonce i otcové zakladatelé USA, dnes považovaní za modelový příklad demokracie, jí striktně odporovali. Vyjma jedné výjimky, si mysleli, že demokracie není nic jiného než vláda davu. Považovali se sami za členy 'přirozené aristokracie' a raději než demokracii obhajovali aristokratickou republiku. (20) Navíc i mezi pár teoretickými obránci demokracie, jako byl pro příklad Rousseau, je téměř nemožné najít někoho, kdo obhajoval demokracii pro cokoliv jiného než extrémně malé komunity (vesnice či města). Opravdu, v malých komunitách, kde každý zná každého osobně, musí většina lidí uznat, že pozice těch co "mají" je typicky založena na jejich nadřazeném osobním výkonu, právě jako je pozice těch co "nemají" typicky vysvětlována jejich osobními nedostatky a inferioritou. Za těchto podmínek je daleko

těžší pro něčí výhodu úspěšně oloupit jiné lidi o jejich osobní vlastnictví. Ve zřetelném kontrastu k tomuto, na velkých teritoriích zahrnujících miliony i stovky milionů lidí, kde potencionální lupiči neznají své oběti a vice versa, je lidská touha se obohatit na účet druhých předmětem malých anebo žádných omezení. (21)

Co je důležitější, musí být jasné, že idea demokracie je nemorální stejně jako neekonomická. Pokud jde o morální status většinového pravidla, musí být zdůrazněno, že to dovoluje se A a B spojit spolu a obrát C, pro změnu se spojit C a A k obrání B a potom mohou B a C konspirovat proti A a tak dále. To není spravedlnost, ale morální násilí a stěží po tom jednat s demokracií a demokraty s respektem, spíše by mělo být s nimi zacházeno s otevřeným opovržením a výsměchem jako s podvodníky. (22)

Na druhou stranu, pokud jde o ekonomickou kvalitu demokracie, musí být neoblomně zdůrazněno, že to není demokracie, ale je to soukromé vlastnictví, produkce a dobrovolná směna, které jsou konečným zdrojem lidské civilizace a prosperity. Obzvláště v kontrastu s rozšířeným mýtem, musí být zdůrazněno, že nedostatek demokracie nemá v podstatě nic co dělat s bankrotem socialismu sovětského stylu. Nebyl to princip výběru politiků, který vedl k problémům socialismu. Byla to politika a politické rozhodování jako takové. Místo tohoto, aby se každý soukromý výrobce rozhodoval nezávisle, co udělá s jednotlivými zdroji, jako za situace soukromého vlastnictví a svobody smluv, s plně anebo částečně socializovanými výrobními faktory každé rozhodnutí vyžaduje něčí povolení. Pro výrobce není důležité jak jsou ti, co dávají povolení, vybírání. Co mu vadí je to, že tato povolení musí být vůbec vyhledávána. Dokud panuje tento případ, podněty výrobců vyrábět jsou omezeny a následuje zchudnutí. Soukromé vlastnictví je nekompatibilní s demokracií, jakožto i s jinými formami politické vlády. (23) Radši než demokracii, spravedlnost stejně jako ekonomická efektivnosti vyžadují čistou a neomezenou společnost „výrobní anarchie“ soukromého vlastnictví, v které nikdo nevládne druhým a všechny vztahy mezi výrobcí jsou dobrovolné a tak vzájemně přínosné. (24)

Na závěr, pro strategické rozvažování za účelem přiblížení se ne-exploatačnímu sociálnímu řádu, tj. anarchii soukromého vlastnictví, idea systému většinové vlády by se měla samotná obrátit proti demokratické vládě. Pod každou formou vlády včetně demokracie, „vládnoucí třída“ (politici a veřejní úředníci) představuje jen malou část celkové populace. Zatímco je možné aby jedno sto příživníků vedlo pohodlný život na produkci jednoho tisíce hostitelů, jeden tisíc příživníků nemůže žít z jednoho sta hostitelů. Založeno na poznání tohoto faktu, jevílo by se být možným přesvědčit většinu voličů, že nechat ty, co žijí z daní jiných lidí, mluvit do toho jak vysoké tyto daně jsou, jen vše zhoršuje, a tak rozhodnout, demokraticky odebrat hlasovací právo komukoliv z vládních zaměstnanců a každému kdo obdrží vládní příspěvky. Ať již se jedná o sociální dávky nebo vládní kontrakty.

Navíc, společně spolu s touto strategií je nutné rozpoznat ohromnou důležitost secese a secesionistického hnutí. Jestliže jsou většinová rozhodnutí "správná", potom největší ze všech většin, světová většina a demokratická světová vláda, musí být považovány definitivně za "správné" (25), s následky předvídanými na začátku této kapitoly. K tomu v kontrastu, secese vždy zahrnuje odtrhnutí se menší části populace od větší. Je to tak hlas proti principu demokracie a majoritnímu vládnímu systému. Dále jak proces secese postoupí na úroveň malých regionů, měst, městských částí, městeček, vesnic a konečně jednotlivých domácností a dobrovolných asociací soukromého bydlení a firem, nejtěžší bude udržet současnou úroveň přerozdělovacích politik. Ve stejnou dobu, čím menší územní jednotky, tím pravděpodobnější bude, že několik jednotlivců, opírajících se o veřejné uznání jejich ekonomické nezávislosti, výjimečných profesních úspěchů, morálně bezúhonného života, lepší soudy, kuráž a vkus, vyrostou na úroveň přirozené, dobrovolně uznávané elity a propůjčí legitimnost ideji přirozeného řádu soutěže (ne-monopolistické) a volně (dobrovolně) financovaným garantům míru, soudcům a překrývajícím se jurisdikcím jaké existují i dnes v oblasti mezinárodního obchodu a cestování. Společnost čistě soukromého práva - jako odpověď na demokracii a jinou formu politické (nucené) vlády. (26)

IV. O centralizaci a secesi

[Hans Hermann Hoppe. Vyšlo jako 5. Kapitola knihy “Demokracie, bůh který selhal”, 9. vydání, 2007]

Stát je teritoriální monopolní donucující - agentura, která se může zabývat trvalým, institucionalizovaným porušováním práva na soukromé vlastnictví a vykořisťováním - ve formě vyvlastňování, zdanění a regulování - vlastníků soukromého majetku. (1) Pokud nepředpokládáme nic jiného než vlastní zájem části vládních činitelů, pak u všech států (vlád) můžeme očekávat, že využijí tento monopol, a dají tak najevo směřování směrem k nárůstu vykořisťování. Na jednu stranu to znamená vzrůstající domácí vykořisťování (a vnitřní zdanění). Na druhou stranu, a tento aspekt bude zvláště předmětem zájmu v následujícím textu, to znamená územní expanzi. Státy se chtějí vždy pokoušet zvětšovat své vykořisťování a daňovou základnu. Tím, že tak dělají, nicméně přicházejí do konfliktu s jinými soutěžícími státy. Soutěž mezi státy jakožto územními monopoly na donucení je ze své samotné náтуры eliminující soutěží. Tj. může zde být jen jeden monopolista na exploataci a zdanění v jakékoliv dané oblasti; tak, od soutěže mezi různými státy můžeme očekávat podporování tendence směrem k rostoucí politické centralizaci a konečně k jednomu světovému státu.

Pohled na západní historii ilustruje úspěšně platnost tohoto závěru. Na začátku 2. milénia se pro příklad v Evropě konstituovaly tisíce nezávislých politických jednotek. Nyní zbylo jen pár tuctů těchto jednotek. Zajisté také existují decentralizační síly. Byla zde progresivní desintegrace Otomanské říše od 16. století až do doby po 1. světové válce a ustavení moderního Turecka. Nesouvislé Habsburské mocnářství bylo od dob největší expanze za císaře Karla V. postupně rozbito, než zcela zmizelo a roku 1918 bylo založeno moderní Rakousko. A nedávno, před našimi vlastními očima se rozpadla bývalá Sovětská říše. Je zde nyní více než tucet nezávislých států na půdě bývalého Sovětského svazu. Bývalá Jugoslávie se skládá nyní ze Slovinska, Chorvatska, Srbska, Makedonie a Bosny a Hercegoviny (a Černé Hory). A Češi a Slováci se rozdělili a vytvořili nezávislé státy. Nicméně převládající tendence byla v opačném gardu. Pro příklad během druhé poloviny 17. století se Německo skládalo z nějakých 234 zemí, 51 svobodných měst a 1 500 nezávislých šlechtických panství. Do raného 19. století celkový počet těchto tří kategorií spadl pod 50 a do roku 1871 bylo dosaženo sjednocení. Scénář v Itálii byl podobný. I malé státy mají historii expanzí a centralizace. Švýcarsko začalo v roce 1291 jako konfederace ří nezávislých kantonálních států. Do roku 1848 bylo jediným (federálním) státem s nějakými dvěma tucty kantonálních provincií.

Navíc z globální perspektivy, lidský druh přišel blíže než kdy předtím k ustavení světové vlády. I před rozpadem Sovětské říše, si Spojené státy zajistili status hegemonu nad západní Evropou (nejvýznamněji v Německu) a v zemích tichomořského lemu (nejvýznamněji v Japonsku) - jak indikuje přítomnost amerických sil a základů, pomocí paktů NATO a SEATO, pomocí role amerického dolaru jako konečné mezinárodní rezervní měny a amerického federálního rezervního systému jako "věřitele" anebo "poskytovatele likvidity" poslední instance pro celý západní bankovní systém. A pomocí institucí jako Mezinárodní měnový fond (IMF), Světová banka a nedávno ustavené Světové obchodní organizace (WTO). (2) K tomu, pod americkou hegemonií neustále postupuje politická integrace západní Evropy. Se současným ustavením Evropské centrální banky (ECB) a evropské měny (euro), je Evropská unie téměř kompletní. Ve stejný čas byl pomocí Severoamerické smlouvy o volném obchodu (NAFTA) podniknut významný krok směrem k politické integraci Amerického kontinentu. Za neexistence Sovětské říše a její vojenské hrozby se USA ukázaly jako jediná světová a nesporná vojenská supervelmoc a světový „vrchní policajt“.

Podle obecného pohledu je centralizace obecně dobrá" a je progresivním hnutím, zatímco desintegrace a secese, i když někdy nevyhnutelné, představují anachronismus. Předpokládá se, že větší politické jednotky - a nakonec jedna světová vláda - znamená širší trhy a proto zvyšuje bohatství. Jako důkaz tohoto, je poukazováno na to, že ekonomická prosperita vzrostla dramaticky s nárůstem centralizace. Nicméně, než by to odráželo nějakou pravdu, tento ortodoxní pohled více ilustruje ten fakt, že historie je typicky psaná vítězi. Korelace anebo dočasná koincidence neprokazují kauzalitu. Ve skutečnosti, vztah mezi ekonomickou prosperitou a centralizací je velmi rozdílný od toho co prohlašuje ortodoxie a opravdu je téměř opačný. (3)

Politická integrace (centralizace) a ekonomická (tržní) integrace jsou dva kompletně oddělené fenomény. Politická integrace zahrnuje územní expanzi státní moci, moci zdaňovací a regulující vlastnictví (vyvlastňování). Ekonomická integrace je rozšířením meziosobní a meziregionální dělby práce a tržní participace. (4) V principu zdaňováním a regulováním soukromého vlastnictví vlastníků a příjemců tržního příjmu, jsou všechny vlády kontraproduktivní. Redukují participaci na trhu a vytváření ekonomického bohatství. (5) Jakmile byla ovšem přijata za svou existence vlády, pak nicméně žádný přímý vztah mezi územní velikostí a ekonomickou integrací neexistuje. Švýcarsko a Albánie jsou obě malé země, ale Švýcarsko ukazuje vysoký stupeň ekonomické integrace, zatímco Albánie nikoliv. Jak USA a bývalý Sovětský svaz jsou velké. Zatímco je mnoho dělby práce a tržní participace v USA, v Sovětském svazu neexistovala téměř žádná integrace, neexistovalo tam téměř žádné vlastnictví kapitálu. (6) Centralizace potom, může jít v ruku v ruce buď s ekonomickým pokrokem anebo s úpadkem. Pokrok je výsledkem toho, když málo zdaňovací a regulující vláda rozšíří své

území na účet té, která vykořisťuje více. Pokud nastane opak, centralizace pak znamená ekonomickou dezintegraci a úpadek.

Nicméně je zde vysoce důležité nepřímé spojení mezi velikostí a ekonomickou integrací. Centrální vláda vládoucí nad územím velkého rozsahu - a ne méně také jediná světová vláda - nemůže přijít k existenci ab ovo (od úplného počátku). Místo toho, všechny instituce s mocí zdaňovat a regulovat vlastníky soukromého majetku musí začínat z malého stavu. Malost nicméně přispívá k umírněnosti. Malá vláda má mnoho blízkých konkurentů, a jestliže zdaňuje a reguluje svoje vlastní poddané viditelně více než její konkurenti, začne trpět emigrací práce a kapitálu a tomu odpovídající ztrátou budoucích daňových příjmů. Zvažme pro příklad jednu domácnost anebo nějakou vesnici jako nezávislé teritorium. Mohl by otec svému synovi nebo starosta své vesnici dělat to, co vláda Sovětského svazu dělala svým poddaným (to jest odeprít jim jakákoliv práva na soukromé vlastnictví kapitálu) nebo to co dělají všechny vlády západní Evropy a USA svým občanům (to jest vyvlastnit až 50 % jejich výrobního výstupu)? Zřejmě ne. To by buď byla okamžitá vzpoura a vláda by byla svržena nebo by následovala emigrace do blízké domácnosti anebo vesnice. (7)

Naopak vůči ortodoxii, tenkrát právě ten fakt, že Evropa měla vysoce decentralizovanou mocenskou strukturu složenou z bezpočtu nezávislých politických jednotek, to vysvětluje původ kapitalismu - expanze tržní participace a ekonomický růst - v západním světě. (8) To není náhoda, že kapitalismus prvně rozkvétal za podmínek extrémní politické decentralizace: v severoitalských městských státech, v jižním Německu a v secesionistickém Nizozemí. Soutěž mezi malými státy stran zdaňování poddaných, je přivádí do konfliktu se všemi ostatními. Jako výsledek mezistátního konfliktu, táhnoucího se po staletí, několik států uspělo v rozšiřování svých teritorií, zatímco jiné byly eliminovány nebo začleněny do jiných. Které státy v tomto procesu eliminace konkurence vyhrály, závisí samozřejmě na mnoha faktorech, ale v dlouhém časové periodě je rozhodujícím faktorem relativní množství ekonomických zdrojů, které jsou k dispozici vládě. (9) Skrže zdaňování a regulaci, vláda nepřispívá pozitivně ke vzniku bohatství. Místo toho paraziticky bohatství čerpá. Nicméně, může negativně ovlivnit existující bohatství. Podobné je to s jinými záležitostmi, čím nižší daně a nízké břemeno regulací uvalené vládou na její domácí ekonomiku, tím více má populace tendenci k růstu (kvůli vnitřním příčinám stejně jako kvůli imigračním faktorům), a tím větší množství doma vyprodukovaného bohatství, které vláda může nasadit do konfliktů se sousedními konkurenty. Z tohoto důvodu je centralizace často progresivní.

Státy, které zdaňují a regulují své domácí ekonomiky málo - státy klasického liberalismu - směřují k vítězství a expanzi svých území na účet ne-liberálních států. (10) Tím se vysvětluje počátek "průmyslové revoluce" v centralizované Anglii a Francii. Vysvětluje to, že během 19. věku západní Evropa začala dominovat zbytku světa (spíše než by tomu

bylo naopak) a proč byl tento kolonialismus obecně pokrokový. Navíc to vysvětluje vzestup USA na pozici supervelmoci během 20. věku. Nicméně čím dále postupuje proces, kdy více liberální vlády poráží méně liberální vlády - tj. větší území, méně a více vzdálení konkurenti, a tak nákladnější mezinárodní imigrace - tím bude menší motivace vlády pokračovat v její domácí klasické liberální politice. Jak se jedna z nich blíží limitně jednomu světovému státu, všechny možnosti hlasování vlastníma nohama proti vládě mizí. Kamkoliv člověk přijde, je aplikována stejná daňová a regulační struktura. Tak zbavením se problému emigrace, mizí základní omezení expanze vládní moci. To vysvětluje vývoj během 20. století: s první světovou válkou a více s druhou světovou válkou, USA získaly hegemonii nad západní Evropou a staly se dědici její rozsáhlé koloniální říše. Rozhodující krok směrem ke globálnímu sjednocení byl spojen s Pax Americana. A opravdu skrze celou tuto dobu USA, západní Evropa a většina zbytku světa trpěly trvalým a dramatickým nárůstem vládní moci, zdanění a vyvlastněním pomocí regulací. (11) Ve světle sociální a ekonomické teorie a historie, tak může být secese obhajitelná. (12)

Z počátku není secese nic více než přesunutí kontroly nad znárodněným bohatstvím z větší, centrální vlády na menší, regionální vládu. Zda to povede ke větší anebo menší ekonomické integraci a prosperitě závisí velkou měrou na politice nové regionální vlády. Nicméně samotný akt secese má sám pozitivní dopad na produkci, proto, že jeden z nejdůležitějších důvodů pro secesi je typicky víra ze strany secesionistů, že oni a jejich území jsou vykořisťovány ostatními. Slovinci oprávněně cítili, že jsou okrádáni Srby a Srby ovládanou centrální jugoslávskou vládou; Pobaltané odmítali ten fakt, že museli platit tribut Rusům a Rusy ovládané vládě. (13) Vlivem secese jsou hegemonické domácí vztahy nahrazeny smluvními - oboustranně výhodnými - zahraničními vztahy. Místo nucené integrace je zde dobrovolná separace. Nucená integrace, která je ilustrována opatřeními jako je rozvoz žáků do škol, cenovou kontrolou nájmu, afirmativními akcemi, antidiskriminačním právem, a jak bude vysvětleno za nedlouho, "svobodnou imigrací" (ODKAZ DOPLNIT), pravidelně vytváří napětí, nenávist a konflikt. Na rozdíl od toho dobrovolná separace vede k harmonii a míru. (14) Za nucené integrace za jakékoliv chyby může „cizí“ skupina nebo kultura a všechny úspěchy jsou nárokovány jako vlastní; proto je zde malý důvod k tomu, aby se jakýkoliv kultura učila od druhé. Za režimu „oddělený, ale rovnocenný“, jeden musí čelit realitě nejen kulturní diversity, ale obzvláště zřetelnosti různých druhů kulturního pokroku. Jestliže se secesionisté přejí vylepšit nebo udržet svoji pozici vůči soutěži jiného, nic nepomůže než rozlišující učení. Musí napodobovat, asimilovat, a pokud je to možné, musí se zlepšovat dle schopností, charakteru, praxe a vládní charakteristice pokročilejších společností a musí se vyhnout těm charakteristikám, které jsou vlastní méně pokročilým společnostem. Raději, než podporovat sestupné vyrovnávání kultur jako je tomu za nucené integrace, secese stimuluje kooperativní proces kulturní selekce a pokroku. (15)

Navíc, zatímco vše ostatní závisí na domácích politikách nové regionální vlády a žádný přímý vztah mezi velikostí a ekonomickou integrací neexistuje, je zde důležité nepřímé propojení. Právě tak jako politická centralizace nakonec směřuje k ekonomické dezintegraci, tak secese směřuje k pokročilé integraci a ekonomickému rozvoji. Za prvé secese vždy zahrnuje oddělení se malé populace od velké populace a je tak hlasem proti principu demokracie a vlády většinového pravidla ve prospěch soukromého, decentralizovaného vlastnictví. Co je důležitější, secese vždy zahrnuje narůstající příležitosti po meziregionální migraci a secesionistická vláda je ihned konfrontována s rizikem emigrace. Ve snaze vyhnout se ztrátě zvláště svých nejvíce produktivních poddaných, se dostává pod rostoucí tlak, aby zavedla relativně klasické liberální domácí politiky tím, že dovoluje více soukromého vlastnictví a uvaluje nižší daně a menší břemeno regulací než její sousedi. (16) Konečně s tak mnoha oblastmi jako jsou domácnosti, vesnice anebo města, je příležitost pro ekonomicky motivovanou emigraci maximalizována a vládní moc nad domácí ekonomikou minimalizována.

Specificky, čím menší země, tím větší bude tlak na to, aby si vybrala svobodný trh namísto protekcionismu. Všechny vládní zásahy do zahraničního obchodu nuceně omezují rozsah dobrovolně výhodných meziteritoriálních směn a tak vedou k relativnímu zchudnutí, doma stejně jako v cizině. (17) Ale čím menší území a jeho vnitřní trh, tím dramatičtější bude efekt. Země velikosti USA, pro příklad, může udržet komparativně vysoký životní standard, i když se vzdá všeho zahraničního obchodu, ponechá-li možnost neomezeného vnitřního kapitálového trhu a trhu se spotřebním zbožím. Naproti tomu, jestliže se od okolního Chorvatska odtrhnou převážně srbská města anebo oblasti, a pokud by sledovala stejný protekcionismus, tak by to bylo nazýváno velmi pravděpodobně jako katastrofa. Zvažme jednu domácnost jako nejmenší secesionistickou jednotku, na kterou lze pomyslet. Při užívání plodů neomezovaného obchodu může i nejmenší území být plně integrováno do světového trhu a podílet se na každé výhodě dělby práce a jeho vlastníci se mohou stát nejbohatšími osobami na zemi. Existence jakéhokoliv bohatého jednotlivce kdekoliv (na planetě) je toho živoucím důkazem. Na druhou stranu, jestliže se stejný majitel domácnosti rozhodne zřít se všeho mezi-územního obchodu, bude výsledkem bída nebo smrt. Tak, čím menší území a jeho vnitřní trhy, tím pravděpodobnější je, že se toto území rozhodne pro volný obchod.

Navíc secese také podporuje monetární integraci. Proces centralizace totiž vyúsťuje v monetární dezintegraci: destrukci bývalého mezinárodního (zlatého) peněžního standardu a jeho nahrazení systémem s dominancí dolaru a vládních papírových měn s volně plovoucími kurzy, tj. globální falšující kartel vlády USA. Nicméně volně plovoucích kurzů papírových měn - friedmanovský monetaristický ideál - není striktně řečeno vůbec žádným monetárním systémem. (18) Je to systém částečného barteru - porušující opravdový účel peněz usnadňovat spíše než komplikovat směnu. To se stane

zřejmé, když je rozpoznáno to, že z pohledu ekonomické teorie neexistuje speciální význam připojený k tomu jakým způsobem jsou národní hranice nakresleny. Avšak, když si člověk představí nárůst počtu stále menších národních území, až do konečného bodu, kde každá domácnost tvoří svou vlastní zemi, Friedmanův návrh se jeví jako něco, co je - úplnou absurditou. Jestliže by každá domácnost vydávala vlastní papírové peníze, svět by byl nazpět u barteru. Nikdo by nemohl akceptovat jinou papírovou měnu, ekonomická kalkulace by byla nemožná a obchod by došel k efektivnímu zastavení. (19) To je jen skrze staletí politické centralizace a ten fakt, že zůstalo relativně malé množství zemí a národních měn. A proto jsou dezintegrační následky a kalkulační těžkosti méně hrozné, že by mohly být přehlédnuty. Z tohoto teoretického vhledu plyne, že secese, za předpokladu, že postoupí dostatečně daleko, ve skutečnosti podnítl monetární integraci. Ve světě stovek tisíc nezávislých politických jednotek, by každá země musela opustit současný systém fiat peněz, který je odpovědný za největší světovou inflaci v celé lidské historii a jednou opět přijmout mezinárodní komoditní monetární systém jako je zlatý standard.

Secesionismus a růst separatistických a regionalistických hnutí ve světě nepředstavuje anachronismus, ale potencionálně nejprogresivnější historické síly, zvláště ve světle toho faktu, že s pádem Sovětského svazu jsme se přiblížili blíže než kdy dříve ustavení „nového světového řádu“. Secese zvětšuje etnickou, jazykovou, náboženskou a kulturní diversitu, zatímco staletí centralizace potlačily stovky odlišných kultur. (20) Secese ukončí nucenou integraci, kterou přinesla centralizace, a která spíše podněcuje společenské spory a kulturní nivelizaci. Secese podpoří mírovou, kooperativní soutěž rozdílných, územně oddělených kultur. Obzvláště eliminuje problém imigrace, který stále více moří západní Evropu stejně jako USA. V současnosti, kdykoliv centrální vláda povolí imigraci, dovolí cizincům dostat se - doslovně po vládou vlastněných silnicích - k jakýmkoliv dveřím obyvatel bez ohledu na to, zda si přejí či nepřejí takovou blízkost cizinců. Tak, z velké části "svobodná imigrace" je nucenou integrací. Secese řeší tento problém ponecháním menších území, kde každé má svůj vlastní standard pro nezávislé přijímání a určování s kým se budou družít na svém vlastním území a s kým preferují spolupráci na dálku. (21)

Konečně, secese podněcuje ekonomickou integraci a rozvoj. Proces centralizace vyústil ve vytvoření mezinárodního, vládou USA ovládaného kartelu řízené migrace, obchodu a fiat měny, i více invazivních a tížících vlád, globalizovaný státismus blahobytu a války a ekonomickou stagnaci nebo i klesající životní standard. Secese, pokud je dostatečně extenzivní, by to mohla vše změnit. Svět by se skládal z desítek tisíců odlišných zemí, regionů a kantonů a stovek tisíc nezávislých měst jako jsou v současnosti "podivnosti" Monaco, Andorra, San Marino, Lichtenštejnsko, Hong-Kong a Singapur. Značně

rozšířené příležitosti pro ekonomicky motivovanou migraci by nesly výsledek a svět by byl světem malých libertariánských vlád ekonomicky integrovaných skrze volný obchod a mezinárodní komoditní peníze jako je zlato. Byl by to svět neslýchané prosperity, ekonomického růstu a kulturního pokroku. (22)

V. O svobodné imigraci a nucené integraci

[Hans Hermann Hoppe. Vyšlo jako 7. Kapitola knihy “Demokracie, bůh který selhal”, vydání 1999. Překlad Tomáš Macháček. Kapitola přeložena bez poznámek]

Klasický argument ve prospěch svobodné imigrace zní: Za jinak nezměněných okolností se byznys stěhuje do oblastí s nízkými mzdami a práce se stěhuje do oblastí s vysokými mzdami, čímž dochází k ovlivnění tendence k vyrovnaní mzdových sazeb (za stejný druh práce), stejně jako optimální lokalizaci kapitálu. Příliv migrantů do dané oblasti s vysokými mzdami povede ke snížení nominálních mzdových sazeb. Avšak nedojde ke snížení reálných mzdových sazeb, je-li populace pod svou optimální velikostí. Naopak, je-li toto ten případ, vyprodukovaný objem výroby se zvýší více než proporčně a reálné příjmy ve skutečnosti vzrostou. Tudíž imigrační omezení poškodí chráněné domácí pracovníky jakožto spotřebitele více, než kolik jimi získají jakožto výrobci. Mimoto, imigrační omezení zvýší „úprk“ kapitálu do zahraničí (vývoz kapitálu, jenž by jinak mohl zůstat v zemi), což stále způsobí vyrovnávání mzdových sazeb (ačkoliv poněkud pomaleji), ale zároveň povede k nižší než optimální alokaci kapitálu, tudíž dojde k poškození všeobecného životního standardu po celém světě.

Navíc svobodné imigraci odporují tradičně odbory a v současnosti i environmentalisté, což by mělo být *prima facie* počítáno jako další argument ve prospěch politiky svobodné imigrace.

II.

Výše uvedený argument ve prospěch svobodné imigrace je správný a nevyvratitelný. Bylo by pošetilé jej napadnout, stejně jako by bylo pošetilé popřít, že svobodný obchod k vyššímu životnímu standardu, než protekcionismus.

Bylo by též chybné útočit na výše zmíněný případ svobodné imigrace poukazováním na fakt, že kvůli existenci sociálního státu se imigrace stala do značné míry imigrací povalečů na dávkách, kteří (i v případě, že takové Spojené státy jsou pod svým bodem optimální populace) nezvyšují, ale spíše snižují průměrný životní standard. Poněvadž toto není argument proti imigraci, ale proti sociálnímu státu. Jistě, sociální stát by měl být naprosto zničen. V každém případě jsou však problémy imigrace a sociálního státu analyticky rozdílné problémy a musí tak s nimi být zacházeno.

Problém s výše uvedeným argumentem je ten, že trpí dvěma vzájemně spojenými nedostatky, jež zbavují platnosti jeho bezpodmínečně pro-imigrační závěr, a/nebo jež poskytují argument aplikovatelný na vysoce nereálnou – dávno minulou – situaci v lidské historii.

Prvního nedostatku se pouze dotkneme. Libertariánům rakouské školy by mělo být jasné, že to, co tvoří „bohatství“ a „pohodu“ je subjektivní. Materiální bohatství není to jediné, na čem záleží. Tudíž, i když reálný příjem díky imigraci vzroste, neznamená to, že imigrace musí být považována za „dobrou“, poněvadž někdo může dávat přednost nižšímu životnímu standardu a větší vzdálenosti k ostatním lidem před vyšším životním standardem a kratší vzdáleností k ostatním.

Namísto toho se zaměříme na druhý, příbuzný nedostatek. Vzhledem k danému území, do něž lidé imigrují, zůstává neanalyzováno, kdo (pokud vůbec někdo) toto území vlastní (kontroluje). Ve skutečnosti je k prokázání aplikovatelnosti výše uvedeného argumentu – implicitně – předpokládáno, že je dané území nevlastněné, a že imigranti vstupují na panenskou půdu (otevřená hranice). Toto nemůže být samozřejmě nadále předpokládáno. Pokud tento předpoklad odložíme, problém imigrace nabývá zcela nového významu a vyžaduje fundamentální přehodnocení.

III.

Pro účely ilustrace, předpokládejme anarchokapitalistickou společnost. Ačkoliv jsem přesvědčen, že takováto společnost je jediným společenským uspořádáním, jež může být hájena jako spravedlivé, nechci zde vysvětlovat proč to tak je. Namísto toho ji použiji jako abstraktní měřítko, poněvadž nám pomůže vyjasnit si některé fundamentální nesprávné dojmy většiny současných obhájců svobodné imigrace.

Veškerá půda je soukromě vlastněna, včetně všech ulic, řek, letišť, přístavů atd. S ohledem na některé kusy země, vlastnický titul může být neomezený, tj. vlastník smí provádět se svým majetkem, cokoliv uzná za vhodné, pokud tím nijak fyzicky nepoškozuje ostatní vlastníky. S ohledem na ostatní území, vlastnický titul může být více či méně omezen. Jak je to v současnosti v případě některých sídlišť, vlastník může být svázán smluvními omezeními ohledně toho, co může se svým majetkem provádět (dobrovolné územní plánování), což může zahrnovat rezidenční vs. komerční užití, žádné budovy vyšší než čtyři poschodí, žádný prodej či pronájem například židům, Němcům, katolíkům, homosexuálům, Hait'ánům, rodinám s či bez dětí nebo kuřákům.

Je jasné, že za tohoto scénáře neexistuje žádná svoboda imigrace. Spíše existuje svoboda mnoha nezávislých vlastníků vpustit ostatní na svůj majetek, či je z něj vyloučit v souladu s vlastními omezeními či neomezenými vlastnickými tituly. Vstup na některá území může být snadný, zatímco na ostatní může být téměř nemožný. V každém případě, přístup na majetek dané osoby nezahrnuje „svobodu pohybu“, pokud k tomu ostatní vlastníci neudělí souhlas. Bude zde existovat tolik imigrace či neimigrace, inkluзивity či exkluzivity, desegregace či segregace, nediskriminace či diskriminace založené na rasovém, etnickém, jazykovém, náboženském, kulturním, či jakémkoliv jiném pozadí, kolik jednotliví vlastníci či sdružení jednotlivých vlastníků, dovolí.

Povšimněte si, že nic z toho, ani ta nejexkluzivnější forma segregacionismu, nemá nic společného s odmítnutím volného obchodu a přijetím protekcionismu. Z faktu, že někdo nechce žít v sousedství černochů, Turků, katolíků či hinduistů atd., nevyplývá, že s nimi nechce na dálku obchodovat. Naopak, je to přesně ta absolutní dobrovolnost lidské spolupráce a separace – absence jakékoliv formy nucené integrace – jež umožňuje mírumilovné vztahy (volný obchod) mezi kulturně, rasově, etnicky či nábožensky odlišnými lidmi.

IV.

V anarchokapitalistické společnosti neexistuje žádná vláda, a tudíž ani žádná jasně rozlišitelná hranice mezi vnitrozemci (domácími občany) a cizinci. Toto rozlišení začíná existovat pouze s ustanovením vlády, tj. instituce disponující územním monopolem na agresi (zdanění). Území, na něž se vztahuje vládní moc danit, se stává „vnitrozemím“ a každý, kdo bydlí mimo toto území, se stává cizincem. Státní hranice (a pasy) jsou „nepřirozenou“ (donucující) institucí. Vskutku, jejich existence (a existence domácí vlády) obsahuje dvojí distorzi s ohledem na přirozený sklon lidí stýkat se s ostatními. Zaprvé, vnitrozemci nemohou vyloučit vládu (výběřčího daní) ze svého majetku, ale jsou předmětem „nucené integrace“ vládními agenty. Za druhé, aby byla schopná se vetřít na pozemky svých poddaných, aby je mohla zdanit, vláda musí převzít kontrolu nad existujícími cestami a použije svůj příjem z daní, aby vytvořila ještě více cest k získání ještě lepšího přístupu k veškerému soukromému majetku, jakožto potencionálnímu zdroji daní. Tudíž nadprodukce cest nezahrnuje pouze nevinné usnadnění meziregionálního obchodu (snížení transakčních nákladů), ale zahrnuje též nucenou domácí integraci (umělá desegregace jednotlivých lokalit).

Navíc spolu s ustanovením vlády a státních hranic, nabývá imigrace na zcela novém významu. Imigrace se stává imigrací cizinců přes státní hranice a rozhodnutí, zda by mělo či nemělo být uděleno povolení pro vstup, již neleží na soukromých vlastnících, ale na vládě jakožto konečném vládcí domácích rezidentů a konečném supervlastníkovi veškerého jejich majetku. Nyní pokud vláda zakáže osobě vstup na nějaký majetek, i když jí vlastník chce udělit přístup, dojde k nucené exkluzi (fenomén, jenž v anarchii soukromého vlastnictví neexistuje). A pokud vláda udělí přístup nějaké osobě, zatímco mezi domácími rezidenty není ani jeden, kdo by si přál tuto osobu na svém majetku, výsledkem je nucená integrace (též neexistující fenomén v anarchii soukromého vlastnictví).

V.

Je načase tuto analýzu obohatit zavedením několika „realistických“ empirických předpokladů. Předpokládejme, že vláda je vlastněná soukromě. Vládce doslova vlastní celou zemi uvnitř státních hranic. Část území vlastní přímo (jeho vlastnický titul je

neomezený) a je částečným vlastníkem zbytku (jakožto pronajímatel či spoluvlastník nemovitostí jeho občanů-nájemců, ačkoliv omezen nějakým druhem již existující nájemní smlouvy). Může svůj majetek prodat a odkázat, a může vypočítat a „zpeněžit“ monetární hodnotu svého kapitálu (své země).

Tradiční monarchie (a králové) jsou nejbližšími historickými příklady takovéto formy vlády.

Jaká bude typická imigrační a emigrační politika krále? Poněvadž vlastní kapitálovou hodnotu celé země, bude (předpokládáme-li nic víc než jeho vlastní zájem) mít sklon vybírat migrační opatření tak, aby zachovávala či zvyšovala, spíše než snižovala, hodnotu jeho království.

Co se emigrace týká, král bude chtít zabránit emigraci produktivních poddaných, obzvláště těch nejlepších a nejproduktivnějších, poněvadž jejich ztráta by snížila hodnotu království. Tudíž například mezi lety 1782 až 1824 zakazoval zákon emigraci kvalifikovaných dělníků z Británie. Na druhou stranu bude král chtít vyhostit své neproduktivní a majetek ničící poddané (zločince, povaleče, žebráky, cikány, pobudy, atd.), poněvadž jejich odstranění z jeho území by zvýšilo hodnotu jeho říše. Z tohoto důvodu vyhostila Británie desítky tisíc obyčejných zločinců do Severní Ameriky a Austrálie.

Na druhou stranu, co se imigrační politiky týká, král by chtěl udržet lůzu, stejně jako lidi podřadných produktivních schopností, mimo království. Takoví by byli vpuštěni pouze dočasně, pokud vůbec, jako sezónní pracovníci bez občanství. A bylo by jim zabráněno v trvalém vlastnictví majetku. Tudíž například bylo po roce 1880 najato velké množství Poláků jako sezónní pracovníci v Německu. Král by pouze povolil trvalou imigraci výjimečných či alespoň nadprůměrných lidí, tedy těch, jejichž usídlení se v království by vedlo k navýšení hodnoty králova majetku. Tudíž například po roce 1685 (s revokací Ediktu nantského) desítkám tisíc Hugonotů bylo dovoleno usadit se v Prusku. Podobně Petr Veliký, Fridrich Veliký a Marie Terezie později podporovali imigraci a usídlení velkého počtu Němců v Rusku, Prusku a východních provinciích Rakouska-Uherska.

Stručně řečeno, zatímco králova imigrační politika se možná nevyhne všem případům nucené exkluze či nucené integraci, taková politika by z větší části napodobila soukromé vlastníky, pokud by tito mohli rozhodovat koho přijmout a koho vyloučit. Král by tedy byl vysoce vybíravý a velmi by se staral o zlepšení kvality zde sídlícího lidského kapitálu, tak aby hodnota majetku rostla a neklesala.

VI.

Migrační politika se stává předvídatelně odlišnou, jakmile je vláda vlastněná veřejně. Vládce již nevlastní kapitálovou hodnotu země, ale pouze její současné užití. Nemůže prodat či odkázat svou pozici vládce. Je pouze dočasným správcem. Navíc existuje „volný přístup“ do pozice vládního správce. V principu se může kdokoli stát vládcem země.

Demokracie, jež začaly existovat v celosvětovém měřítku po první světové válce, nabízejí historický příklad veřejně vlastněné vlády.

Jaká je migrační politika v demokracii? Znovu nepředpokládáme nic víc než vlastní zájem (maximalizování monetárního a psychického příjmu; peněz a moci), demokratičtí vládci mají sklon maximalizovat současný příjem, který si mohou soukromě přivlastnit, na úkor kapitálové hodnoty, jíž si přivlastnit nemohou. Tudiž, v souladu s vrozeným rovnostářstvím demokracie (jeden člověk-jeden hlas), mají sklon usilovat o výrazně rovnostářskou – nediskriminační – imigrační a emigrační politiku.

Co se emigrační politiky týká, ta naznačuje, že pro demokratického vládce znamená jen málo, pokud vůbec něco, když zemi opouštějí produktivní nebo neproduktivní lidé, géniové či povaleči. Všichni mají jen jeden hlas. Ve skutečnosti mohou být demokratičtí vládci spíše znepokojeni ztrátou povaleče, než produktivního génia. Zatímco ztráta génia samozřejmě sníží kapitálovou hodnotu země a ztráta povaleče ji může ve skutečnosti zvýšit, demokratický vládce zemi nevlastní. V krátkodobém hledisku, jež demokratického vládce zajímá především, flákač, pravděpodobně volící ve prospěch rovnostářských opatření, může být hodnotnější než produktivní génius, který (jakožto primární oběť rovnostářství) bude pravděpodobněji volit proti demokratickému vládci. Z toho samého důvodu podnikne demokratický vládce (na rozdíl od krále) jen málo k aktivnímu vyloučení těch, jejichž přítomnost v dané zemi tvoří negativní externalitu (lidský odpad, jež sráží hodnotu jednotlivého majetku níže). Ve skutečnosti takové negativní externality – neproduktivní parazité, povaleči a zločinci – budou pravděpodobně jeho nejspolehlivější podporovatelé.

Co se imigrační politiky týká, pobídky i odrazující opatření jsou podobně pokřivené, a výsledky jsou stejně zvrácené. Demokratickému vládci opět jen málo záleží na tom, zda-li lidé, co imigrují do země, jsou povaleči či géniové, podprůměrně či nadprůměrně civilizovaní a produktivní. Ani ho moc netrápí rozdíl mezi dočasnými pracovníky (vlastníky pracovního povolení) a trvalými, majetek vlastnícími imigranty (naturalizovaní občané). Ve skutečnosti mohou být povaleči a neproduktivní lidé preferováni jako obyvatelé a občané, protože vytváří další tzv. „sociální problém“ a demokratickým vládcům se daří při existenci takových problémů. Navíc povaleči a podřadní lidé budou pravděpodobněji podporovat jeho rovnostářskou politiku, zatímco géniové a schopní lidé ne. Výsledkem této nediskriminační politiky je nucená integrace – vnucování mas podřadných imigrantů domácím vlastníkům majetku, kteří (pokud by

se směli rozhodnout za sebe) by ostře diskriminovali a vybírali si velmi odlišné sousedy. Tudíž americké imigrační zákony z roku 1965, jakožto nejlepší dostupný příklad demokracie v akci, eliminovaly veškeré dřívější „kvalitativní“ měřítka a explicitní přednost dávanou evropským imigrantům a nahradily je politikou téměř úplné nediskriminace (multikulturalismu).

Ačkoliv si to jen málokdo uvědomuje, je imigrační politika demokracie zrcadlovým odrazem její politiky vůči vnitřním populačním pohybům – vůči dobrovolné spolupráci a nespolečnosti, segregaci a desegregaci, fyzické vzdálenosti či blízkosti různých soukromých vlastníků. Stejně jako král bude demokratický vládce podporovat prostorovou nadměrnou integraci prostřednictvím nadprodukce „veřejných statků“ – cest. Avšak demokratickému vládci (na rozdíl od krále) nebude stačit, že na vládních cestách se kdokoli může nastěhovat do sousedství kohokoli jiného. Demokratický vládce, starající se pouze o svůj současný příjem a moc, spíše než o kapitálovou hodnotu, a podporován rovnostářským cítěním, půjde ještě dále. Skrze nediskriminační zákony – kdy nemůžete diskriminovat Němce, židy, černochoy, katolíky, hinduisty, homosexuály, atd. – vláda bude chtít otevřít pro všechny fyzický přístup na majetek všech ostatních. Tudíž je sotva překvapující, že tzv. „občanskoprávní“ legislativa ve Spojených státech, jež zakázala domácí diskriminaci na základě barvy, rasy, národního původu, náboženství, pohlaví, věku, sexuální orientace, postižení atd., a tudíž přikázala nucenou integraci, se odehrála ve stejnou dobu jako přijetí nediskriminační imigrační politiky, tedy nařízené mezinárodní desegregace (nucené integrace).

VII.

Současná situace ve Spojených státech a západní Evropě nemá nic společného se „svobodnou“ imigrací. Je to prostě a jednoduše nucená integrace a nucená integrace je předvídatelný výsledek demokratické (jeden člověk-jeden hlas) vlády. Zrušení nucené integrace vyžaduje oddemokratizování společnosti a nakonec zrušení demokracie. Konkrétně pravomoc přijmout či vyloučit někoho by měla být sebrána z rukou centrální vlády a znovu přidělena státům, provinciím, městům, městečkům, vesnicím, obytným čtvrtím a nakonec soukromým vlastníkům a jejich dobrovolným organizacím. Prostředky k dosažení tohoto cíle jsou decentralizace a secese (obě inherentně nedemokratické a nevětšinové). Došlo by k výraznému posunu směrem k obnově svobody sdružování a vyloučení, tak jak je to zahrnuto v myšlence a instituci soukromého vlastnictví a mnoho ze společenských svárů v současnosti vytvářených nucenou integrací by zmizelo, kdyby jen města a vesnice mohly provádět a prováděly to, co dělaly jako naprostou samozřejmost v západní Evropě a Americe až do devatenáctého století – umístit na okraj města pokyny ohledně vstupních požadavků do města a (už ve městě) požadavky pro vstup na specifický majetek (žádní žebráci, povaleči či bezdomovci, ale též žádní muslimové, hinduisté, židé, katolíci, atd.), vyrazit ty, kteří nesplňují tyto požadavky jako vetřelce a vyřešit „naturalizační“ otázku zhruba

podle švýcarského modelu, kde místní shromáždění (a nikoliv centrální vláda) určují, kdo se může a kdo ne, stát švýcarským občanem.

V co bychom měli doufat a jakou imigrační politiku bychom měli obhajovat jako relativně správnou, alespoň dokud stále existuje centrální demokratický stát a úspěšně si uzurpuje moc určovat jednotnou národní imigrační politiku? To nejlepší, v co můžeme doufat, i když to jde proti „přirozenosti“ demokracie a tudíž není příliš pravděpodobné, že by něco takového nastalo, je, že demokratičtí vládci budou jednat jako by byli osobními vlastníky země, a jako kdyby museli rozhodnout koho pustit na svůj soukromý majetek a koho z něj vyloučit (jako v případě jejich vlastních domů). Toto znamená následovat politiku maximální diskriminace – striktní diskriminace ve prospěch lidských kvalit jako dovednosti, charakter a kulturní kompatibility.

Konkrétně to znamená rozlišovat striktně mezi „občany“ (naturalizovanými imigranty) a „usídlenými cizinci“ a ty druhé vyloučit z veškerých sociálních programů. Znamená to, že je nezbytné vyžadovat (jak pro získání občanství, tak získání statutu usídleného cizince) osobního sponzora z řad usídlených občanů a jejich převzetí odpovědnosti za veškeré poškození majetku způsobené daným imigrantem. Zahrnuje to též požadavky na existující smlouvu o zaměstnání s usídleným občanem. Pro obě kategorie (obzvláště pro občanství) to zahrnuje to, že všichni imigranti musí demonstrovat nikoliv pouze (anglické) jazykové dovednosti, ale všeobecně výjimečný (nadprůměrný) intelektuální výkon a charakterovou strukturu, stejně jako kompatibilní systém hodnot – s předvídatelným výsledkem systematických proevropských imigračních předsudků.

Poznámky

I. Důkazy a příklady vykořisťování a orientace na přítomnost za monarchie a demokratického republikanismu

- (13) Viz Hans Joachim Schopes, Presussen. Geschichte eines Staates (Frankfurt/M.: Ullstein, 1981), str. 405 stran dat ohledně Anglie, Pruska a Rakouska.
- (14) Carlo M. Cipolla, Before the Industrial Revolution: European Society and Economy, 1000-1700 (New York: W. W. Norton, 1980), str. 48.
- (15) Bertrand de Jouvenel, Sovereignty: An Inquiry into the Political Good (Chicago: University of Chicago Press, 1957), str. 178. "Král" pokračuje ve vysvětlování de Jouvenel, "si nemohl vynutit příspěvky, mohl jen požadovat "příspěvky". Bylo zdůrazňováno, že jeho loajální poddaní mu vypomáhali o své vlastní svobodné vůli a často využili této příležitosti k vyhrazení si nějakých podmínek. Pro příklad, udělili příspěvky Janu Dobrému [králi Francie], za podmínky, že by se měl od nynějška vzdát ražby peněz s chybnou hmotností... Ve snaze opět naplnit svoji pokladnu, král se mohl vydat na prosebnou cestu od města k městu, vysvětlit svoje požadavky a získat lokální příspěvky, jak bylo učiněno na začátku Stoleté války; nebo mohl shromáždit ze všech částí země ty, jejichž finanční podporu požadoval. Je závažnou chybou zaměňovat takové shromáždění s moderním úřadujícím parlamentem, ačkoliv druhý uvedený fenomén se vyvinul z prvního fenoménu. Parlament je suverénem a může vynutit příspěvky. Starší shromáždění by mělo být spíše považováno jako shromáždění ředitelů moderní společnosti, které souhlasilo s tím, že část svých zisků svěří správci královské pokladny. S tím, že byli přítomni i někteří odborářští předáci a souhlasili se vzdáním se části členských příspěvků odborů pro veřejné účely. Každá skupina byla požádána o příspěvek a každá byla tudíž v dobrém postavení pro určování si požadavků. Moderní parlament by nemohl takto jednat, ale uvaluje svoji vůli pomocí většinového hlasování. (str. 178-179)
- (16) Viz Flora, State, Economy and Society in Western Europe, svazek 1, str. 258-259.
- (17) Ibid, kapitola 8. Předvídatelně, vládní výdaje typicky rostly během válečných časů. Nicméně vzorec popsany výše je aplikovatelný též na válečné časy. Ve Velké Británii pro příklad, během vrcholu Napoleonských válek, vládní výdaje jako procento HDP narostly na téměř 25 %. V kontrastu k tomu, během 1. světové války dosáhly téměř 50 % a během 2. světové války vzrostly dobře nad 60 %. Viz ibid, str. 440-441.
- (18) Ibid, kapitola 5. ve skutečnosti, současný podíl pracovní síly zaměstnávané vládou okolo 15 % musí být považován za systematicky podceněný, vyjma vyjmutí všeho ozbrojeného personálu, je vyjmut také personál nemocnic, institucí sociální péče, agentur sociálního pojištění a znárodněného průmyslu.
- (19) Viz také Murray N. Rothbard, What Has Government Done to Our Money?

(Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1990), česky vyšlo jako Peníze v rukou státu: jak vláda zničila naše peníze (Praha: Liberální institut, 2001); Henry Hazlitt, From Bretton Woods to World Inflation (Chicago: Regnery, 1984); Hans-Hermann Hoppe, „Banking, Nation States and International Politics: A Sociological Reconstruction of the Present Economic Order,“ Review of Austrian Economics 4 (1990); idem, „How is Fiat Money Possible? or The Devolution of Money and Credit,“ Review of Austrian Economics 7, číslo 2 (1994).

(20) Viz B. R. Mitchel, Abstract of British Historical Statistics (Cambridge: Cambridge University Press, 1962), str. 468ff.

(21) B. R. Mitchell, European Historical Statistics 1750-1970 (New York: Columbia University Press, 1978), str. 388ff.

(22) 1930 = 100; viz Ron Paul a Lewis Lehrmann, The Case for Gold: A Minority Report to the U. S. Gold Commission (Washington D. C.: Cato Institute, 1982), str. 165f

(23) 1930 = 100, viz Economic Report of the President (Washington, D. C.: Government Printing Office, 1992).

(24) Viz Mitchell, Abstract of British Historical Statistics, str. 444f.

(25) Viz Milton Friedman a Anna Schwartzová, A Monetary History of the United States, 1867-1960 (Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1963), str. 704-722; a Economic Report of the President, 1992. Pozoruhodný rozdíl mezi monarchistickým věkem a demokraticko-republikánským věkem také existuje, co se týká vývoje a poznání monetární teorie. Ranný teoretik fiat měny a úvěru John Law, vzkoušel svou peněžní reformu ve Francii v letech 1711-1720, opustil Francii tajně a vyhledal úkryt v Benátkách, kde zemřel zchudlý a zapomenutý. V rozdílném kontrastu, následovník Johna Law ve 20. století, John Maynard Keynes, který nese odpovědnost za zánik klasického zlatého standardu během éry po 1. světové válce, a který zanechal za sebou Brettonwoodský systém, který zanikl roku 1971, byl oslavován během svého života a je oslavován ještě dnes jako světově nejznámější ekonom. (Pokud ne nic jiného, Keynesova osobní filosofie hédonismu a orientace na přítomnost, která je shrnuta v jeho slavném heslu, že "v dlouhém období jsme všichni mrtvi," opravdu shrnuje samotný duch demokratického věku.) Podobně Milton Friedman, který nese mnoho odpovědnosti za monetární řád po roce 1971, a tak za nejvíce inflační mírovou periodu v celé historii lidstva, je oslavován jako jeden z největších ekonomů. K tomu viz Joseph T. Salerno, "Two Traditions in Modern Monetary Theory: John Law and A. R. J. Turgot," Journal des Economistes et des Etudes Humaines 2, č. 2-3 (1991).

(26) Viz Sidney Homer a Richard Sylla, A History of Interest Rates (New Brunswick, N. J.: Rutgers University Press, 1991), str. 188 a 437.

(27) Viz Jonathan Hughes, American Economic History (Glenview, Ill.: Scott, Foresman, 1990), str. 432, 498 a 589. Dále, omezení standardem komoditních peněz, monarchové nebyli schopní „monetizovat“ svůj dluh. Když král prodal dluhopisy

soukromým finančníkům anebo bankám, za zlatého standardu toto nemělo žádný efekt na celkovou peněžní zásobu. Jestliže král utratil více, jako důsledek toho jiní mohli utratit méně. Tak půjčovatelé se zajímali o správné ohodnocení rizika spojeného s jejich půjčkami a králové typicky platili úrokové míry značně vyšší než ty, které platili komerční dlužníci. Viz Homer a Sylla, *A History of Interest Rates*, str. 84 a str. 5, 99, 106 a 113f. V porovnání s tím je financování vládního deficitu změněno v pouhou bankovní formalitu za standardu směny zlata s pouze velmi nepřímou vazbou papírových peněz ke zlatu a obzvláště za režimu čistě fiat peněz s vůbec žádnou vazbou na zlato. V současné době, při prodávání svého dluhu bankovnímu systému, vláda může ve skutečnosti vytvářet nové peníze, aby zaplatila své dluhy. Když ministerstvo financí prodává své dluhopisy komerčnímu bankovnímu systému, banky nezaplatí za tyto dluhopisy již existujícími peněžními deposity; za asistence nákupů na volném trhu ze strany vládou vlastněné centrální banky, vytvoří banky dodatečně poptávaná deposita ze vzduchu. Bankovní systém neutrácí méně následkem většího vládního utrácení. Spíše, vláda utrácí více a banky utrácí (půjčují) stejně tolik jako předtím. Navíc, získávají úroky za nově držené dluhopisy, které drží. Viz Murray N. Rothbard, *The Mystery of Banking* (New York: Richardson and Snyder, 1983), zvláště kapitola 11. Pak je zde málo váhání ze strany bank ohledně nákupu vládních dluhopisů i těch, které jsou pod tržní úrokovou mírou, a rostoucí vládní dluhy a rostoucí inflace jdou tak v ruku v ruce. Pozn. překladatele: pro komerční banky je navíc výhodné držet státní dluhopisy i kvůli státní regulaci bankovníctví, která považuje státní dluhopisy za zcela bezpečné. Komerční banky tak mohou třeba od centrální banky dostat výhodnější úvěry, pokud za ně ručí státními dluhopisy či jinými státními cennými papíry.

(28) De Jouvenel, *Sovereignty*, str. 172-173 a 189; viz také Fritz Kern, *Kingship and Law in the Middle Ages* (Oxford: Blackwell, 1948), zvláště str. 151; Bernhard Rehfled, *Die Wurzeln des Rechts* (Berlin, 1951), zvláště str. 67.

(29) Viz Bruce L. Benson, "The Development of Criminal Law and Its Enforcement," *Journal des Economistes et Etudes Humaines* 3, č. 1 (1992).

(30) Viz Albert V. Dicey, *Lectures on the Relation Between Law and Public Opinion in England During the Nineteenth Century* (London: Macmillan, 1903); také Friedrich A. Hayek, *Law, Legislation and Liberty* (Chicago: University of Chicago Press, 1973), sv. 1, kapitoly 4 a 6.

(31) Viz Robert Nisbet, *Community and Power* (New York: Oxford University Press, 1962), str. 110-111.

(32) Bertrand de Jouvenel, *Sovereignty*, str. 189; viz také Nisbet, *Community and Power*, kapitola 5: „Král možná mohl vládnout s nějakou mírou bezohlednosti, kterou si může užívat málo moderních vládních úředníků, ale je pochybné zda, pokud jde o efektivní moc a službu, jakýkoliv král i v době „absolutních monarchií“ 17. století, ovládal ten druh autority, který spočívá v rukách mnoha vysoce postavených činitelů

v demokracii. (str. 103)

(33) Viz Donald Boudreaux, „The Wolrd’s Biggest Government,“ Free Market (November 1994).

II. O monarchii, demokracii, veřejném názoru a delegimitizaci

(1) Ludwig von Mises, Liberalismus: In the Classical Tradition (Irvington-on-Hudson, N. Y.: Foundation for Economic Education, 1985), str. 19, česky vyšlo jako Liberalismus. Praha: Ekopress, 1998.

(2) Ludwig von Mises, Human Action: A Treatise on Economics (Chicago: Regnery, 1966), str. 160-161, česky vyšlo jako Lidské jednání: pojednání o ekonomii (Praha: Liberální institut, 2006).

(3) Mises, Liberalims, str. 37.

(4) Ludwig von Mises, Nation, State and Economy: Contribution to the Politics and History of Our Time (New York: New York University Press, 1983), str. 32-33. Dále Mises podotýká: "...knížecí stát se snaží netrpělivě o expanzi svého teritoria a o vzestup počtu svých poddaných. Na jednu stranu se zaměřuje na získání půdy a podporuje imigraci; na druhou stranu stanovuje přísné tresty za emigraci. Čím více půdy a čím více poddaných, tím více výnosů a vojáků. Jen ve velikosti státu leží jistota jeho zachování. Menší státy jsou vždy v nebezpečí, že budou pohlceny většími státy (str. 39).

(5) "Ve vícejazyčných teritoriích," píše Mises, "zavedení většinového systému nepovede ke svobodě všech, ale k vládě většiny nad menšinou... Vláda většiny znamená... pro část lidí... ne vládu lidu, ale cizí vládu." (Tamtéž, str. 55 a 50). Za zvláštních podmínek habsburského Rakouska jako vícenárodního a ještě v základu německého státu, zavedení většinového principu by nejen podpořilo rozpad říše. Hlavně jedno, zda by říše zanikla anebo ne, demokracie by systematicky pracovala proti Němcům, a nakonec vedla k německé "národní sebevraždě" (str. 117). To dle Misese, byla "tragická pozice" německých klasických liberálů v Rakousku (str. 115). "Demokratizace starého Rakouska byla identická s de-germanizací." (str. 126).

(6) Ibid, str. 46.

(7) Ibid, str. 39-40.

(8) Mises, Liberalismus, str. 109-110, česky vyšlo jako Liberalismus. Praha: Ekopress, 1998. Námitky, které Mises má proti neomezené secesi jsou výhradně technického rázu (náklady rozsahu atd.). Tak pro příklad, Mises připouští, že je těžké si představit „v národnostně smíšeném městě vytvoření dvou policejních sil, třeba německé a české, každá z nich by mohla zakročit jen proti členům své vlastní národnosti.“ Nation, State and Economy, str. 53. Na druhou stranu Mises poznamenává, že: „...politické ideje moderních časů dovolují pokračující existenci malých států, bezpečnější dnes než v dřívějších staletích....Nelze zpochybňovat test hospodářské soběstačnosti při formování států v době, kdy dělba práce zahrnuje širá území, celé kontinenty, ba celý

svět. Nezáleží na tom, jestli obyvatelé státu uspokojují své potřeby přímo či nepřímo výrobou doma. Důležité je pouze to, že je vůbec mohou uspokojit....I v době, kdy byla státní struktura státu unifikována, (obyvatelé toužící po odtržení se) neobdrželi (své dovezené) zboží za nic jiného, než za dodanou protihodnotu, a tato protihodnota se nestává větší, když se politická komunita rozpadla...Na velikosti státního území tedy nezáleží:" (str. 81-82).

(9) Ohledně ekonomické teorie monopolu viz Murray N. Rothbard, *Man, Economy and State: A treatise on Economic Principles*, 2 svazky (Auburn, Ala. Ludwig von Mises Institute, 1993), kapitola 10, česky vyšlo jako *Zásady ekonomie: od lidského jednání k harmonii trhů*. Praha: Liberální institut, 2005, kapitola 10; obzvláště stran monopolistické produkce bezpečnosti idem, *For A New Liberty* (New York: Collier, 1978), kapitoly 12 a 14, česky vyšlo jako *Manifest svobody* (Praha: Ludwig von Mises Institut, 2015), kapitoly 12 a 14; Gustave de Molinari, *The Production of Security* (New York: Center for Libertarian Studies, 1977); Morris a Linda Tannehill, *The Market for Liberty* (New York: Laissez Faire Books, 1984); a Hans-Hermann Hoppe, *The Private Production of Defense* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1998).

(10) Mises, *Nation, State and Economy*, str. 38.

(11) Stran tohoto a i následujícího viz Murray N. Rothbard, *Power and Market: Government and the Economy* (Kansas City: Sheed Andrews and McMeel, 1977), kapitola 5, česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001), oddíl II, kapitola 5; a Hans-Hermann Hoppe, „The Political Economy of Monarchy and Democracy and the Idea of a Natural Order,“ *Journal of Libertarian Studies* 11, no. 2 (1995). Pozn. překladatele: Autor zde porovnává demokratickou vládu s vládou knížat z doby evropského absolutismu (17. a 18. věk). Ve středověku a i během 16. věku v některých evropských zemích platilo, že kníže a král byli vázáni zvykovým decentralizovaně vzniklým právem stejně jako ostatní lidé. Jejich moc, tak byla omezená, například nesměli o své vůli vypisovat nové daně.

(12) Pro zásadní rozdíl mezi právem a legislativou viz Bruno Leoni, *Freedom and the Law* (Indianapolis: Liberty Fund, 1991), česky vyšlo jako *Právo a svoboda* (Praha: Liberální institut, 2007); Friedrich A. Hayek, *Law, legislation and Liberty*, 2 svazky (Chicago: University of Chicago Press, 1973), vol. 1: *Rules and Order*; Murray N. Rothbard, *The Ethics of Liberty* (New York: New York University Press, 1998), česky vyšlo jako *Etika svobody* (Praha: Liberální institut, 2005).

(13) Viz také Bertrand de Jouvenel, *Sovereignty: An Inquiry into the Political Good* (Chicago: University of Chicago Press, 1957), str. 172-173, 189.

(14) Gustav Radbruch, *Der Mensch im Recht* (Göttingen: Vandenhoeck, 1927), str. 40.

(15) Viz k tomu Helmut Schoeck, *Envy: A Theory of Social Behavior* (New York: Harcourt, Brace and World, 1970).

(16) Viz také Hans-Hermann Hoppe: *Eigentum, Anarchie und Staat. Studien zur Theorie des Kapitalismus* (Opladen: Westdeutscher Verlag, 1987), str. 182ff.

(17) Politici, poznamenává H. L. Mencken se svým charakteristickým důvtipem, zřídka jestliže vůbec se tam dostanou [do veřejného úřadu] díky samotným zásluhám, přinejmenším v demokratických státech. Někdy se to ovšem stane, ale jen díky nějakému druhu zázraku. Normálně jsou vybíráni kvůli dosti rozdílným důvodům, hlavní je ten, kterým je jednoduše jejich síla zapůsobit a nadchnout rozumově nepriviligované... Odváží se některý z nich vyslovit prostou pravdu, celou pravdu a nic než pravdu o situaci země, zahraniční či domácí? Zdrží se někdo z nich slibů, o kterých ví, že je nemůže splnit - že je nemůže splnit žádný člověk? Špitne některý z nich slovíčko, jakkoliv samozřejmé, jež vyburcuje a odcizí tu obří smečku pitomců, jež se shlukuje u veřejného koryta a hoví si ve stále řidší a řidší kaši, doufajíc v zázrak? Odpověď: může tomu tak být po několik týdnů na začátku..., ale už ne poté, co proběhnou hádky, a boj vypukne ve vší vážnosti... Oni všichni slíbí každému muži, ženě a dítěti v zemi cokoli, co on, ona a ono chtějí. Všichni potáhnou zemí hledajíc šanci, aby chudé udělali bohatými, napravili nenapravitelné, ulehčili, co nelze ulehčit, uspořádali, co nelze uspořádat, zapálili nehořlavé. Všichni budou léčit bradavice předřikáváním slov nad těmito a splácet národní dluh penězi, jež nikdo nebude muset vydělat. Když jeden z nich demonstruje, že dvakrát dva je pět, jiný bude dokazovat, že je to šest, šest a půl, deset, dvacet, n. Ve stručnosti budou zbavovat sami sebe charakteru rozumného, upřímného a důvěryhodného muže a stanou se jednoduše kandidáty na úřad, usilující pouze o napakování se volebními hlasy. Potom budou všichni vědět, dokonce i pokud předpokládáme, že někteří to dnes neví, že volební hlasy jsou za demokracie získávány, ne tím, že se mluví rozumně, ale mluvením nesmyslů, a budou to sami aplikovat do praxe se zvoláním hej rup. Většina z nich předtím, než je vřava pryč bude vlastně přesvědčovat i sama sebe. Vítězem bude kdokoliv, kdo slíbí nejvíce s nejmenší pravděpodobností dodání čehokoliv. (A Mencken Chrestomathy [New York: Vintage Books, 1982], str. 148-151.

(18) Etienne de la Boétie, *The Politics of Obedience: The Discourse of Voluntary Servitude* (New York: Free Life Editions, 1975), str. 52, česky vyšlo jako *Rozprava o dobrovolném otroctví* (Praha: Rybka, 2011).

(19) Ibid, str. 15.

(20) Rothbard vysvětluje ve svém úvodu k La Boétieovi (Ibid, str. 17): "Bylo středověkou tradicí obhajovat vraždu tyra, nespravedlivého vládce, který porušil božské právo, ale La Boétiova doktrína, ačkoliv nenásilná, byla v nejhlubším smyslu mnohem více radikální. Jestliže vražda tyra je jednoduše izolovaným jednotlivým aktem v rámci existujícího politického systému, masová občanská neposlušnost, která je přímým aktem části velké masy lidí, je daleko více revolučnější stran spuštění transformace systému samotného. Je taktéž elegantnější a důkladnější v teoretických pojmech, plynoucích okamžitě z La Boétieho poznatku o moci nezbytně se spoléhající na veřejný souhlas; poněvadž poté spočívá náprava moci jednoduše v odvolání svého souhlasu.

(21) Ibid, str. 70.

(22) Ibid, str. 65.

(23) Mises, Human Action, str. 864, česky vyšlo jako Lidské jednání: pojednání o ekonomii (Praha: Liberální institut, 2006).

(24) La Boétie, The Politics of Obedience, str. 52-53, česky vyšlo jako Rozprava o dobrovolném otroctví (Praha: Rybka, 2011).

III. O demokracii, redistribuci a destrukci soukromého vlastnictví

(1) Sloučená populace Číny a Indie je okolo 2,2 miliardy (ze současné světové populace okolo 6 miliard). V kontrastu tomu spojená populace západní Evropa a Severní Ameriky je přibližně 700 milionů obyvatel. Pozn. překladatele od doby napsání tohoto textu se čísla poněkud změnila, ale to na proporcích to v podstatě nic moc nemění.

(2) Kolem poloviny 19. stolí byla průměrná očekávaná délka života v západní Evropě a Severní Americe přibližně čtyřicet let. V této době volební právo, mimo to, že se týkalo jen mužů a zahrnovalo nějaké minimální majetkové požadavky, bylo toto omezeno požadovaným minimálním věkem typicky 25 let věku (v některých zemích jako Spojené království a Švédsko byl tento požadavek jen 21 let a v jiných zemích jako Francie a Dánsko dosahoval 30let věku). Dnes, když očekávaná délka života v západní Evropě a Severní Americe vzrostla dost nad 70 let, se volební právo rozšířilo ve všech směrech na muže a ženy, všechny majetkové požadavky byly zrušeny a minimální volební věk byl obecně snížen na 18 let věku. Kdyby měly být původní požadavky „dospělosti“ udrženy, minimální věk by měl místo toho vzrůst: z průměrných 25 let na věk okolo 40 let!

(3) Jako hrubý indikátor této tendence může někdo uvést to, že postupné rozšiřování elektorátu během pozdního 19. století a raného 20. století vedlo k vzestupu volebních hlasů pro socialistické a sociálně demokratické strany (a k paralelnímu úpadku stran klasického liberalismu). Několik příkladu zde bude stačit. (A) Německo: pro roky 1871, 1903 a 1919 celkový počet odevzdaných hlasů byl 4,1; 9,5 a 30,5 milionu; volební výsledky socialistů byly příslušně k uvedeným rokům 3, 32 a 46 %; volební výsledky liberálů byly příslušně 46, 22 a 23 %. (B) Itálie: pro roky 1895, 1913 a 1919 celkový počet odevzdaných hlasů byl 1,3; 5,1 a 5,8 milionu; volební výsledky socialistů byly příslušně k uvedeným rokům 7, 18 a 32 %, volební výsledky liberálů byly příslušně 80, 56 a 35 %. (C) Spojené království: pro roky 1906 a 1918 celkový počet odevzdaných hlasů byl 7,3 a 21,4 milionu; volební výsledky socialistů byly příslušně k uvedeným rokům 5 a 21 %; volební výsledky liberálů byly příslušně 49 a 25 %. (D) Švédsko: pro roky 1905, 1911 a 1921 celkový počet odevzdaných hlasů byl 0,2; 0,6 a 1,7 milionu; volební výsledky socialistů byly příslušně k uvedeným rokům 9, 28 a 36 %; volební výsledky liberálů byly příslušně 45, 40 a 19 %. (E) Nizozemí:

pro roky 1888, 1905 a 1922 celkový počet odevzdaných hlasů byl 0,3; 0,8 a 3,3 milionu; volební výsledky socialistů byly příslušně k uvedeným rokům 3, 17 a 27 %; volební výsledky liberálů byly příslušně 40, 28 a 9 %.

(4) "Tragédie obecní pastviny" odkazuje na pře-užívání, plýtvání nebo vyčerpání zdrojů držných ve společném vlastnictví (jako veřejně vlastněné statky). Viz *Managing the Commons*, Garrett Hardin and John Bades, eds. (San Francisco: W. H. Freeman, 1977).

(5) Stran tohoto tématu viz Joseph A. Pechman, "The Rich, the Poor, and the Taxes They Pay" *Public Interest* (Fall 1969); Murray N. Rothbard, *For A New Liberty* (New York: Collier, 1978), str. 157-162. Česky vyšlo jako *Manifest svobody* (Praha: Ludwig von Mises Institut, 2015).

(6) K tomuto tématu viz Edward C. Banfield, *The Unheavenly City Revisited* (Boston: Little, Brown, 1974), zvláště kapitolu 3. Typicky vysvětluje Banfield, chudoba je pouze přechodnou fází, omezenou na ranné stadia pracovní kariéry dané osoby.

"Trvalá" chudoba, v protikladu k tomu, je zaviněna specifickými kulturními hodnotami a postoji: osoby orientované na přítomnost anebo v ekonomickém terminologii, osoby s vysokými časovými preferencemi (což je vysoce korelováno s nízkou inteligencí a obojí se jeví, že má společný genetický základ). Zatímco bývalý - dočasně-chudý člověk na vzestupu - je charakterizovaný orientací na budoucnost, sebe disciplínu a ochotu vzdát se dočasného uspokojení výměnou za lepší budoucnost, druhý - trvale chudý - člověk je charakterizován orientací na přítomnost a hédonismus. Banfield píše: Jestliže [druhý zmíněný] má nějaké povědomí o budoucnosti, je to pro něj něco pevného, osudového mimo jeho kontrolu: věci se mu stávají, nenechá je, aby se staly. Jeho jednání ovládají pudy, buď proto, že není schopen samo disciplíny, aby obětoval přítomné uspokojení pro budoucí uspokojení nebo protože nemá žádný smysl pro budoucnost. Je proto radikálně lehkomyšlný... Pracuje jen proto, že musí zůstat na živu, a driftuje z jednoho nekvalifikovaného zaměstnání do druhého, aniž by měl nějaký zájem na své práci... Je nepozorný ke svým věcem... a i když jsou některé z nich téměř nové, budou pravděpodobně trvale v nepořádku z důvodu zanedbání drobných oprav. Jeho tělo je také věcí "opotřebenou, ale bez oprav." (str. 61-62).

(7) K tomu viz Armen Alchian, "The Economic and Social Impact of Free Tuition," in *Economic Forces at Work* (Indianapolis, Ind.: Liberty Fund, 1977); Rothbard, *For A New Liberty*, kapitola 7. Česky vyšlo jako *Manifest svobody* (Praha: Ludwig von Mises Institut, 2015), kapitola 7. Jiným příkladem tohoto přerozdělování jsou dotace zemědělcům, které favorizují bohaté farmáře, minimální mzdy, favorizující více vydělávající kvalifikované (a odborářsky organizované) pracující na účet nekvalifikovaných (a neorganizovaných) pracujících a samozřejmě všechny formy práva stran "ochrany podnikání" (ochranné tarify), favorizující bohaté vlastníky korporací na náklady masy relativně chudších spotřebitelů.

(8) Stran ekonomie přerozdělování viz Ludwig von Mises, *Socialism: An Economic*

and Sociological Analysis (Indianapolis, Ind.: Liberty Fund, 1981), zvláště kapitola 34; Murray N. Rothbard, *Power and Market: Government and the Economy* (Kansas City: Sheed Andrews and McMeel, 1977), str. 169ff; idem, *For A New Liberty*, kapitola 8. Česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001) a jako *Manifest svobody* (Praha: Ludwig von Mises Institut, 2015), kapitola 8. (9) Pro detailní empirické výzkumy tohoto a početných souvisejících skutečností viz Charles Murray, *Losing Ground* (New York: Basic Books, 1984).

(10) Stran efektu "sociálního zabezpečení", povinné školní docházky a zákazu dětské práce na postupující destrukci rodin viz Allan C. Carlson, *What Has Government Done to Our Families?* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1991); also Bryce J. Christensen, *The Family vs. the State* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1992).

(11) Pro jednu z nejrannějších, nejvíce jdoucích do hloubky a nejdále dopředu vidících analýz viz Misesův *Socialism*, str. 429-432 a 438-441. Napsaná v raných 20. letech 20. století; Mises popsal efekt "sociálního zabezpečení" následovně: Oslabením anebo zničením vůle k tomu být dobrý a schopný práce, sociální zabezpečení vytvoří nemoci a neschopnost k práci; vytvoří zvyk si stěžovat... Ve zkratce, je to instituce, která směřuje k podněcování nemocnosti, vůbec nemluvě o nehodách a zintenzivní pozoruhodně fyzické a psychické dopady nehod a nemocí. Jako sociální instituce vytvoří lidi nemocné tělesně a mentálně nebo přinejmenším znásobí, prodlouží a intenzifikuje nemoci (str. 432). Navíc Mises přistoupil k jádru problému a vysvětlil proč pojištění proti většině zdravotních a úrazových risik a obzvláště proti riziku nezaměstnanosti, je ekonomicky nemožné: Hodnota zdravotního a úrazové pojištění se stává problematickým z důvodu možnosti, že pojištěná osoba může sama sobě přivodit nebo přinejmenším zhoršit stav, proti kterému se pojišťuje. Ale v případě pojištění v nezaměstnanosti nemůže nastat stav, proti němuž se pojištěnci pojišťují, aniž by si to tito přáli... Nezaměstnanost je problém mezd, ne práce. Je stejně tak nemožné pojistit se proti nezaměstnanosti, jako pojistit se proti, řekněme, neprodejnosti zboží...Pojištění proti nezaměstnanosti je rozhodně chybné označení. Nemůže zde být nikdy uspokojující základ pro takový typ pojištění (str. 439). (Pozn. překladatele: v případě zdravotního a úrazového pojištění se problém u komerčního případně spolkového pojištění v minulosti řešil tím, že výplata pojištění ani zdaleka nenahrazovala vyšší mzdy a ani veškeré úhrady spojené s léčbou. Část nákladů na pojistnou událost tak nesl pojištěnec). Samozřejmostí byly poměrně přísné kontroly. Ohledně logiky rizika a pojištění viz dále Ludwig von Mises, *Human Action: A Treatise on Economics*, scholar's Edition (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1998), kapitola 6, česky vyšlo jako *Lidské jednání: pojednání o ekonomii* (Praha: Liberální institut, 2006), kapitola VI; o dysgenických následcích sociální "pojištění" viz Seymour W. Itzkoff, *The Road to Equality: Evolution and Social Reality* (Westport, Conn.: Praeger, 1992); idem, *The Decline of Intelligence in America* (Westport, Conn.: Praeger, 1994).

(12) Stran kriminality a trestu viz Murray N. Rothbard, *The Ethics of Liberty* (New York: New York University Press, 1998), kapitola 13, česky vyšlo jako *Etika svobody* (Praha: Liberální institut, 2005), kapitola 13; *Assesing the Criminal*, Randy E. Barnett a John Hagel, eds. (Cambridge, Mass.: Ballinger, 1977); *Criminal Justice? The Legal System vs. Individual Responsibility*, Robert J. Bidinotto, ed. (Irvington-on-Hudson, N. Y.: Foundation for Economic Education, 1994).

(13) Stran práva a ekonomie "afirmativních aktivit" a diskriminace viz Richard A. Epstein, *Forbidden Grounds* (Chicago: University of Chicago Press, 1992); *Discrimination, Affirmative Action and Equal Opportunity*, Walter Block a Michael Walker, eds. (Vancouver: Fraser Institute, 1982). Pozn. překladatele: zdá se, že současné metody pozitivní diskriminace čili afirmativní aktivity spíše stěžují zaměstnávání menšin, protože dost často bývají doplněny požadavky a nařízeními požadujícími na stejné mzdové tarify s ostatními zaměstnanci.

(14) Ohledně konzervacionismu a environmentalismu viz Murray N. Rothbard, „Conservation in the Free Market,“ v idem, *Egalitarianism as Revolt Against Nature and other Essays* (Washington, D. C. Libertarian Review Press, 1974); idem, *Power and Market*, str. 63-70, česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001) str. 152-162; idem, „Law, Property Rights and Air Pollution,“ v idem, *The Logic of Action Two* (Cheltenham, U. K.: Edward Elgar, 1997); Llewellyn Rockwell, Jr. *The Anti-Environmental Manifesto* (Burlingame, Calif.: Center for Libertarian Studies, 1993).

(15) Viz Rothbard, *Power and Market*, kapitola 2 a str. 84ff, česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001) kapitola 2. K rozpoznání této důležité pravdy je nutné jen vznést otázku „Co by se stalo, kdyby všechny daně byly zrušeny?“ Znamenalo by to, že pro příklad, by příjem všech vzrostl z čistého příjmu (po zdanění) na hrubý příjem (před zdaněním)? Odpověď je jasné „ne“. Kvůli tomu, jak je se shromážděnými daněmi naloženo. Jsou pro příklad použity na uhrazení platů vládních úředníků. Jejich platy by pravděpodobně nevzrostly, pokud by daně byly zrušeny. Přesněji by jejich platy klesly na nulu, což by demonstrovalo, že tito vůbec žádné daně neplatí. Jak Rothbard vysvětluje: „Jestliže byrokrat obdrží plat 5 000 dolarů za rok a zaplatí 1 000 dolarů jako „daň“ vládě, je zcela zřejmé, že jednoduše obdržel plat 4 000 dolarů a nezaplatil žádné daně. Vládci jednoduše vybrali složitý a matoucí účtovací systém, v kterém se byrokratovi jeví, že platí daně stejným způsobem jako jiní lidé, kteří vydělávají stejný příjem.“ (Ibid, str. 278, také str. 142). Jakmile je toto pochopeno, stává se zřejmým proč jisté skupiny jako školní učitelé a univerzitní profesori téměř vždy a jednotně podporují vyšší daně. Neakceptují tak velkomyslně větší břemeno na ně uvalené. Místo toho jsou daně prostředkem, pomocí kterého chtějí zvýšit svoje daněmi financované platy. Ohledně záležitosti plátců daní versus konzumentů daní viz také John C. Calhoun, *A Disquisition on Government* (New York: Liberal Arts Press, 1953), str. 16-18.

(16) Ohledně základních omylů přítomných ve standardních výpočtových procedurách národního důchodu a konstruktivní alternativě viz Murray N. Rothbard, *America's Great Depression* (Kansas City: Sheed a Ward, 1975), str. 296-304, idem, *Power and Market*, str. 199-202, česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001) str. 323-326. Pozn. překladatele: Na tom, že státní služby a zboží nejsou prodávány na trhu nemění moc ani ten fakt, že některé z těchto služeb a zboží jsou na trhu „prodávány“ za oproti nákladům sníženou cenu – třeba lístky na vlaky anebo MHD. V tomto případě jde spíše o něco, co se dá nazvat regulačním poplatkem, který brání tomu, aby poptávka po dané službě anebo zboží byla příliš velká.

(17) Pro poučnou studii používající Rothbardův návrh jako alternativní metodu výpočtu národního důchodu viz Robert Batemarco, "GNP, PPR and the Standard of Living," *Review of Austrian Economics* 1 (1987).

(18) Pro nějaký přehled viz Victoria Curzon Price, "The Mature Welfare State: Can It Be Reformed? In *Can The Present Problems of Mature Welfare State Such as Sweden Be Solved?* Nils Karlson, ed. (Stockholm: City University Press, 1995), zvláště str. 15-19.

(19) V USA pro příklad mezi lety 1960 a 1990 se počet vražd zdvojnásobil, počet znásilnění zečtyřnásobil, počet loupeží zpětínásobil a pravděpodobnost toho, že se člověk stane obětí zvláště nebezpečného napadení vzrostla na 700 procent. Viz stran tohoto Seymour Itzkoff, *The Decline of Intelligence in America*; Roger D. McGrath, "Threat Them to a Good Dose of Lead," *Chronicles* (January, 1994).

(20) Viz Erik von Kuehnelt-Leddihn, *Leftism Revisited* (Washington D. C.: Regnery Gateway, 1990), zvláště kapitola 6. Z amerických otců zakladatelů byl Alexander Hamilton monarchistou. Podobně guvernér státu Pennsylvania, Robert Morris, měl silně monarchistické sklony. George Washington vyjádřil svůj hluboký odpor k demokracii v dopise z 30. září 1798, který byl adresován Jamesi McHenrymu. John Adams byl přesvědčen, že každá společnost roste směrem k aristokracii tak nevyhnutelně jako obilné pole plodí nějaké větší klasy a nějaké menší klasy. V dopise Johnu Tayolorovi trval na tom, jako Platón a Aristoteles, že demokracie by se nakonec vyvinula do despotismu a v dopise Jeffersovoni prohlašoval, že "demokracie bude všem závidět, se všemi se přit, bude se snažit vše zkazit, a kde se náhodou dostane k moci po krátký čas, bude mstivá, krvavá a krutá." James Madison si v dopise Jaredu Parkerovi stěžoval na těžkosti s "ochranou práva na soukromé vlastnictví proti duchu demokracie." A dokonce i Thomas Jefferson, pravděpodobně nejvíce "demokratický" z otců zakladatelů, se v dopise Johnu Adamsovi svěřil, že považuje: "přirozenou aristokracii... za nejcenější dar přírody pro výuku, důvěru a vládu společnosti. A vskutku, bylo by nekonzistentním ve stvoření člověka, ho formovat pro společenský stát a neposkytnout mu dosti ctnosti a moudrosti ke spravování zájmů společnosti. Nemůžeme dokonce říci, že ta forma vlády je nejlepší, která poskytuje nejefektivnější ryzí výběr těchto přirozených šlechticů do vládních úřadů? Chceme-li charakterizovat

obecný postoj otců zakladatelů, potom nejvhodnějším vyjádřením je to od Johna Randolpha of Roanoke: "Jsem aristokrat: miluji svobodu, nenávidím rovnost." (21) Rousseauova kniha *Social Contract* (česky vyšlo jako *O společenské smlouvě, neboli, O zásadách státního práva*. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2002), která se objevila v roce 1762 byla vlastně míněna jako teoretický komentář k politické situaci v jeho domovském městě Ženevě, tehdy nezávislém městském státě o méně než 30 tisících duší, ovládané vskutku malou dědičnou oligarchií vůdčích ženevských aristokratických rodin, které ovládali Malou radu a Radu dvou set. Rousseauovo odvolávání se na "lid" a "suverenitu lidu" bylo zamýšleno jako útok na tuto oligarchii, ale ne v žádném případě obranou přímé demokracie a universální politické participace, jak se tomu dnes rozumí. Spíše to, co měl Rousseau na mysli, když psal na podporu "suverénního lidu", byli jen členové jiné ženevské politické instituce, Velká rady, která byla tvořena nějakými 1 500 členy a zahrnovala kromě ženevské horní vrstvy aristokracie také nižší dědičnou aristokracii.

(22) Přes houževnatou propagandu šířenou vládou placenými a kontrolovanými školskými učiteli - jako, že "demokracie znamená, že my všichni si sami vládneme" - stejně jako oslavovaným laureátem Nobelovy ceny jako je James Buchanan a jeho ekonomická škola "veřejné volby" - například "vlády jsou dobrovolnými institucemi tak jako firmy" (James Buchanan a Gordon Tullock, *The Calculus of Consent* [Ann Arbor: University of Michigan Press, 1962], str. 19) - zde zbylo ještě mnoho selského rozumu, jak v akademické sféře tak stejně mezi obecnou veřejností, aby se našla solidární uši pro takovouto kritiku. Co se akademických kruhů týká, ekonom tak prominentní, jako Joseph A. Schumpeter poznamenal na adresu Buchananových názorů, že "teorie, jež přirovnává daně ke klubovým poplatkům, či k nákupu služeb od, řekněme, doktora, pouze dokazuje, jak dalece vzdálena je tato část společenských věd od vědeckých návyků mysli." (Joseph A. Schumpeter, *Capitalisms, Socialism and Democracy* [New York: Harper, 1942], str. 19). A pokud se týká obecné veřejnosti, člověk může najít útěchu v postřehu velkého amerického novináře a spisovatele H. L. Menckena, který napsal: "Průměrný člověk, ať jsou jeho chyby jakékoliv, přinejmenším jasně vidí, že vláda je něco ležícího mimo něj a mimo většinu jeho bližních - že je to oddělná, nezávislá a nepřátelská síla, jen částečně pod jeho vlivem a je schopná mu způsobit velké škody... Není ne důležitým faktem, že oloupení vlády je všude považováno za zločin menší magnitudy než oloupení jednotlivce, nebo i korporace? ... Když je soukromý občan oloupen, úctyhodný člověk je obrán o plody své píce a spořivosti; když je oloupena vláda, nejhorší co se stane je to, že jistí ničemové a povaleči mají méně peněz ke hraní, než měli předtím. Názor, že oni vydělali tyto peníze není nikdy přijímám; většině vnímavých lidí by se zdál směšným. Jsou to jednoduše neřádi, kteří díky omylu práva, mají nějaké pochybné právo na podíl na výdělcích ostatních lidí. Když se tento podíl vlivem soukromé iniciativy zmenší, dělá to celý podnik mnohem ušlechtilejším, spíše než opovržením hodným." (A Mencken

Chrestomathy [New York: Vintage Books, 1949], str. 146-147; viz take H. L. Mencken, Notes on Democracy (New York: Knopf, 1926).

(23) K tomu viz Hans-Hermann Hoppe, A Theory of Socialism and Capitalism (Boston: Kluwer, 1989), idem, „Desocialization in a United Germany,“ Review of Austrian Economics 5, no. 2 (1991); Murray N. Rothbard, The End of Socialism and the Calculation Debate Revisited,“ v idem, The Logic of Action One (Cheltenham, U. K.: Edward Elgar, 1997); idem, „How and How Not To Desocialize,“ Review of Austrian Economics 6, no. 1 (1992).

(24) K tomu viz Rothbard, The Ethics of Liberty, česky vyšlo jako Etika svobody (Praha: Liberální institut, 2005); Hans-Hermann Hoppe, The Economics and Ethics of Private Property (Boston: Kluwer, 1993) zvláště část 2; také Anthony de Jasay, Choice, Contract, Consent: A Restatement of Liberalism (London: Institute of Economic Affairs, 1991).

(25) K tomu viz také Murray N. Rothbard, Power and Market, str. 189ff, česky vyšlo jako Ekonomie státních zásahů (Praha: Liberální institut, 2001).

(26) O právu a ekonomii stran secese viz Secession, State and Liberty, David Gordon, ed. (New Brunswick, N. J.: Transaction Publishers, 1998), s esejemi od Donalda W. Livingstona, Stephena Yatesa, Scotta Boykina, Murraie N. Rothbarda, Thomase DiLorenza, Jamese Ostrowskeho, Hans-Hermann Hoppeho, Pierra Desrocherse a Erica Duhaime, a Bruce L. Bensona; také Hans-Hermann Hoppe, "The Western State as Paradigm: Learning From History," Politics and Regimes: Religion nad Public Life 30 (1997); Robert W. McGee, "Secession Reconsidered," Journal of Libertarian Studies 11, no. 1 (1994).

IV. O centralizaci a secesi

(1) Ohledně teorie státu viz Murray N. Rothbard, For A New Liberty (New York: Macmillan, 1978), česky vyšlo jako Manifest svobody (Praha: Ludwig von Mises Institut, 2015); idem, The Ethics of Liberty (New York: New York University Press, 1998), česky vyšlo jako Etika svobody (Praha: Liberální institut, 2005); idem Power and Market (Kansas City: Sheed Andrews and McMeel, 1977), česky vyšlo jako Ekonomie státních zásahů (Praha: Liberální institut, 2001); Hans-Hermann Hoppe, Eigentum, Anarchie und Staat (Opladen: Westdeutscher Verlag, 1987); idem, A Theory of Socialism and Capitalism (Boston: Kluwer, 1989); idem, The Economics and Ethics of Private Property (Boston: Kluwer, 1993); také Albert J. Nock, Our Enemy, the State (Delevan, Wisc.: Hallberg Publishing, 1983), česky vyšlo zde: <https://www.mises.cz/clanky/nas-nepritel-stat-46.aspx>; Franz Oppenheimer, The State (New York: Vanguard Press, 1914); idem, System der Soziologie, svazek 2: Der Staat (Stuttgart: G. Fischer, 1964); Anthony de Jasay, The State (Oxford: Blackwell, 1985).

(2) Stran role „fiat“ (papírových) peněz, centrální banky a mezinárodní (mezistátní) monetární spolupráce jako prostředku politické unifikace a nástroji ekonomického

imperialismu, tj. vykořisťování „periferních“ států státy „dominantními“ viz Hans-Hermann Hoppe, „Banking, Nation States and International Politics: A Sociological Reconstruction of the Present Economic Order,“ v idem, *The Economics and Ethics of Private Property*; Jörg Guido Hülsmann, „Political Unification: A Generalized Progression Theorem,“ *Journal of Libertarian Studies* 13, číslo 1 (1977); také Murray N. Rothbard, *Wall Street, Banks and American Foreign Policy* (Burlingame, Calif.: Center for Libertarian Studies, 1995). Viz také poznámky 18 a 19 dále.

(3) Ohledně následujícího viz Jean Baechler, *The Origins of Capitalism* (New York: St. Martin's Press, 1976), zvláště kapitola 7; Hans-Hermann Hoppe, "The Economic and Political Rationale for European Secessionism," v *Secession, State and Liberty*, David Gordon, ed. (New Brunswick, N. J.: Transaction Publishers, 1998); také Eric L. Jones, *The European Miracle* (Cambridge: Cambridge University Press, 1981); Nathan Rosenberg and L. E. Birdzell, *How the West Grew Rich* (New York: Basic Books, 1986); David S. Landes, *The Wealth and Poverty of Nations* (New York: Norton, 1998).

(4) Stran vzniku dělby práce a ekonomické integrace viz Ludwig von Mises, *Human Action: A Treatise on Economics*, Scholar's Edition (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1998), kapitola 8, česky vyšlo jako *Lidské jednání: pojednání o ekonomii* (Praha: Liberální institut, 2006), kapitola 8; Murray N. Rothbard, "Freedom, Inequality, Primitivism and the Division of Labor," v idem, *Egalitarianism as a Revolt Against Nature and Other Essays* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 2000).

(5) Viz Rothbard, *Power and Market*, česky vyšlo jako *Zásady ekonomie*.

(6) Viz k tomu Ibid.

(7) Politická soutěž potom je daleko více efektivnějším opatřením limitujícím přirozenou touhu vlády rozšiřovat svoji exploatační sílu než v případě vnitřních ústavních omezení. Opravdu, pokusy některých teoretiků veřejné volby a "konstitučních ekonomů" zkonstruovat liberální model ústavy, musí člověk odmrštit jako beznadějně naivní. A to proto, že soudci ústavních a nejvyšších soudů jsou nedílnou součástí vládního aparátu, jehož moc mají dle předpokladů omezovat. Proč by měli chtít omezovat moc té stejné organizace, která jim poskytuje místa, peníze a prestiž? Předpokládat toto je nejen teoreticky nekonzistentní, tj. nekompatibilní s předpoklady vlastního zájmu. Tento předpoklad je také bez jakýchkoliv historických podkladů. I přes explicitní omezení moci centrální vlády obsažené v 10. dodatku ústavy USA, pro příklad, byla interpretace nejvyššího soudu USA, který interpretoval tento dodatek jako v podstatě neplatný a vyprázdněný. Podobně i přes ústavní garance soukromého vlastnictví v (západo-) německé ústavě, pro příklad německý nejvyšší soud po německém znovu sjednocení v roce 1990 deklaroval, že všechno komunistické vyvlastňování před založením NDR v roce 1949 je platné. Tak více než 50 % bývalé východoněmecké půdy používané pro zemědělství bylo přivlastněno (západo-) německým státem, než aby bylo vráceno původním vlastníkům, jak

požaduje doslovná interpretace ústavy. Pozn. překladatele: případ konfederací zde není autorem probírán, ale mělo by pro ně platit to, co pro malé státy, tedy pokud jde (či spíše šlo) o skutečné konfederace.

(8) Důležitost mezinárodní "anarchie" pro vzestup evropského kapitalismu byl právem zdůrazněn Jeanem Baechlerem. Tak tento píše ve svých *The Origins of Capitalism*:

"Konstantní expanze trhu, jak extenzivní tak intenzivní, byla výsledkem absence politického řádu rozprostírajícího se po celé západní Evropě." (str. 73); "Expanze kapitalismu má svůj původ a *raison d'être* v politické anarchii... Kolektivismus a státní řízení uspělo jenom ve školních učebnicích." (str. 77). "Všechna moc směřuje k absolutismu. Jestliže není absolutní, je to proto, že nějaký druh omezení vstupuje do hry... ti co byli u moci v centru se neustále snažili tyto omezení narušovat. Nikdy neuspěli, a to kvůli důvodu, který se mi zdá být spojený s mezinárodním systémem: omezení moci jednat na venek a trvalá hrozba cizího útoku [dvě charakteristiky multipolárního systému] naznačují, že moc je také omezována vnitřně a musí spoléhat na autonomní rozhodovací centra, a tak může moc používat jen šetrně." (str. 78).

(9) Viz ohledně tohoto Paul Kennedy, *The Rise and Fall of the Great Powers: Economic Change and Military Conflict from 1500 to 2000* (New York: Vintage Books, 1987).

(10) Viz k tomuto Hans-Hermann Hoppe, "Marxist and Austrian Class Analysis," v idem *The Economics and Ethics of Private Property*; v idem, "Banking, Nation States and International Politics"; ohledně požadavků liberálně tržní ekonomiky, tj. domácího laissez-faire na úspěšné vedení války viz Ludwig von Mises, *Nationalökonomie. Theorie des Handelns und Wirtschaftens* (Munich: Philosophia Verlag, 1980), část 6, kapitola 9; idem, *Interventionism: An Economy Analysis* (Irvington-on-Hudson, N. Y.: Foundation for Economic Education, 1998), kapitola 6; ohledně opačné tendence státu používat války jako záminky k odstranění domácího laissez-faire a zavedení narůstajících intervencionistických nebo socialistických ekonomických systémů viz Robert Higgs, *Crisis and Leviathan* (New York: Oxford University Press, 1987).

(11) K tomuto tématu viz také Paul Johnson, *Modern Times* (New York: Harper and Row, 1983); Robert Nisbet, *The Present Age* (New York: Harper and Row, 1988).

(12) Ohledně následujícího viz *Secession, State and Liberty*, Gordon, ed.; Robert McGee, "Secession Reconsidered," *Journal of Libertarian Studies* 11, číslo 1 (1994); Ludwig von Mises, *Liberalism: In the Classical Tradition* (Irvington-on-Hudson, N.Y.: Foundation for Economic Education, 1985), zvláště str. 108-110, česky vyšlo jako *Liberalismus* (Praha: Ekopress, 1998).

(13) Podobně jeden z rozhodujících důvodů pro pokus Jižanské konfederace o secesi od americké unie byl Morrillův celní tarifní zákon z roku 1861, který uvalil 47% daň na hodnotu všeho importovaného zboží. V tu dobu americký jih exportoval tři čtvrtiny svého zemědělského výstupu a importoval na oplátku většinu svého spotřebního zboží z ciziny. Prakticky celní tarif znamenal, že Jih byl přinucen platit vysoké daně, které

šly Severu k dotování neefektivních severánských výrobců a dělníků.

(14) Stran toho viz Murray N. Rothbard, „Nations by Consent: Decomposing the Nation-State,“ v *Secession, State and Liberty*, David Gordon, ed., česky vyšlo zde: <https://www.bawerk.eu/clanky/texty-jinych-autoru/narody-vznikajici-souhlasem--dekompozice-narodniho-statu-od-m.-n.-rothbarda.html>; Ludwig von Mises, *Nation, State and the Economy* (New York: New York University Press, 1983), zvláště str. 31-77, také kapitola 7 dole.

(15) Rovnostářská propaganda existuje nehledě na enormní rozdíly, pokud se týče kulturního pokroku, pro příklad v bývalé Jugoslávii mezi Slovinci, Chorvaty, Srby a kosovskými Albánci a/nebo katolíky, pravoslavnými a muslimy; nebo v bývalém Sovětském svazu mezi Litevci, Estonci, Lotyšci, Němci, Poláky, Ukrajinci, Rusy, Gruzínci, Rumuny, Armény, Čečenci, Azery, Turkmeny, Kazachy a tak dále. Okamžité výsledky politické separace těchto kulturně rozdílných lidí jednoduše zvýší rozmanitost vlád a formy společenské organizace. Mělo by být dále očekáváno nicméně, že některé z těchto nově vzniklých nezávislých vlád a jejich sociální politiky budou horší (z pohledu ekonomické integrace a blahobytu), než ty, které by převažovaly u bývalé centrální vlády, pokud by zůstala u moci, zatímco jiné se ukážou být lepšími. Pro příklad pro Azery může být opravdu horší být ovládán místní vládou, než vládou utvořenou z Rusů, anebo pro kosovské Albánce může být horší padnout do rukou nějaké jejich vlády, než spadat pod srbskou vládu. Ve stejný čas společenské politiky v Estonsku, Lotyšsku a Litvě pro příklad, budou pravděpodobně lepší, než ty, co by měla na skladě ruská vláda a Chorvaté budou prosperovat více pod domácími vladaři, než kdyby zůstali pod srbskou kontrolou. Secese tak nebude eliminovat kulturní rozdíly a pořadí hodnot; a opravdu, může je dobře zdůraznit. A přece, přesně tímto odhalením kulturních rozdílů a rozdílných stupňů společensko-hospodářského rozvoje různých národů, poskytne časem secese nejlepší podnět pro kulturní a hospodářský rozvoj všech lidí, jak rozvinutých, tak nerozvinutých.

(16) Excelentní příklad reformního tlaku zapříčiněného emigrací poskytuje případ bývalého východního Německa (NDR). To připadlo následkem 2. světové války do sovětské sféry vlivu a obrátilo se k socialismu. NDR trpělo od svého raného začátku masivním útekem lidí, kteří je opouštěli ve prospěch více liberálního, a proto i více prosperujícího intervencionistického (sociálně demokratického) západního Německa (NSR). Do raných 60. let 20. století počet emigrantů nabobtnal na 1 tisíc lidí denně. V reakci na to, se 13. srpna 1961 východoněmecká vláda cítila nucena vybudovat pohraniční systém se zdmi, ostnatým drátem, elektrickými ploty, minovými poli, zařízeními na automatickou střelbu a strážními věžemi, téměř 1 500 kilometrů dlouhou, kvůli jedinému účelu, aby zabránili východním Němcům v útěku ze socialismu. Od roku 1961 do jara 1989 byl tak tento problém (relativně) napraven. Nicméně, když spojenecké socialistické Maďarsko potom začalo zmírňovat svoji pohraniční kontrolu vůči Rakousku, přesvědčeno, jak se nyní ukázalo, členem Panevropské unie vedené

Ottem von Habsburgem, vlna východoněmeckých emigrantů se ihned vzchopila. Skutečně během několika dní počet východních Němců utíkajících na Západ skrze Maďarsko vzrostl na více než 2 tisíce za den. Byla to tato událost, nad všemi jinými, která vedla prvně ke svržení Honeckerova režimu v NDR, potom k navždy památnému 9. listopadu 1989, kdy byla stržena berlínská zeď, a konečně následující rok ke znovusjednocení Německa. Stran toho viz Hans-Herrman Hoppe "De-Socialization in United Germany," *Review of Austrian Economics* 5, číslo 2 (1991), česky vyšlo ZDE. <http://www.bawerk.eu/clanky/texty-jinych-autoru/desocializace-ve-sjednocenem-nemecku-od-hanse-hermanna-hoppeho.html>.

(17) Viz k tomuto Mises, *Liberalism*, str. 130ff, česky vyšlo jako *Liberalismus* (Praha: Ekopress, 1998); Rothbard, *Power and Market*, str. 47ff, česky vyšlo jako *Ekonomie státních zásahů* (Praha: Liberální institut, 2001); idem, *the Dangerous Nonsense of Protectionism* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1988).

(18) Viz také Murray N. Rothbard, *The Case for a 100 Percent Gold Dollar* (Auburn, Ala.: Ludwig von Mises Institute, 1991); idem, "Gold vs. Fluctuating Fiat Exchange Rates," v idem *The Logic of Action One* (Cheltenham, U.K.: Edward Elgar, 1997); Hans-Hermann Hoppe, "How is Fiat Money Possible? - or, The Devolution of Money and Credit," *Review of Austrian Economics* 7, číslo 2 (1994).

(19) K tomu viz obzvláště Rothbard, *The Case for a 100 Percent Gold Dollar*. Rothbard vysvětluje: "Jeden problém je, že každý monetární státista a nacionalista selhává, když čelí geografickým hranicím každých peněz. Jestliže by zde měla být národní fiat měna s plovoucím kurzem, jaké by měly být hranice "národa"? Jistě politické hranice mají malý anebo žádný ekonomický význam... Logicky omezením fiat měn s plovoucím kurzem jsou jiné peníze emitované úplně každým jednotlivcem... Myslím, že by bylo poučené, kdyby se nějaký ekonom zasvětil intenzivní analýze toho, jak by takový svět vypadal. Myslím si, že je bezpečné říci, že takový svět by byl zpět u enormně komplexního a chaotického druhu barteru....Poněvadž by zde již nebyl žádný peněžní prostředek směny. Každá jednotlivá směna by vyžadovala rozdílné „peníze“. Ve skutečnosti, protože peníze znamenají obecný prostředek směny, je pochybné, zda by tento samotný koncept peněz mohl nadále platit... Ve zkratce, fiat měny s plovoucím kurzem jsou dezintegrační z pohledu samotné funkce samotných peněz... Jsou v rozporu s podstatou monetárních funkce. (str. 55-61)

Proto Rothbard uzavírá: "Čím obecnější peníze, tím větší rozsah dělby práce a meziregionální směna zboží a služeb, která pramení z tržní ekonomiky. Monetární medium je proto kritické pro svobodný trh a čím širší použití těchto peněz, tím extenzivnější trh a tím lepe může tento fungovat. Ve zkratce, opravdová svoboda obchodu vyžaduje mezinárodní komoditní peníze... zlato a stříbro. Jakékoliv rozbití takového mezinárodního prostředku směny státními fiat papírovými penězi nevyhnutelně ochromuje a dezintegruje svobodný trh a obírá svět o plody trhu. (str. 58-61)

(20) K tomu viz Adolf Gasser, *Gemeindefreiheit als Rettung Europas* (Basel: Verlag Bücherfreunde, 1943).

(21) K tomu viz také Murray N. Rothbard, "Nations by Consent: Decomposing the Nation State"; Peter Brimelow, *Alien Nation* (New York: Random House, 1995); *Immigration and the American Identity*, Thomas Fleming, ed. (Rockford, Ill.: Rockford Institute, 1995); také kapitoly 7, 9 a 10 dole.

(22) S ohledem na kulturní pokrok, který může být od tohoto vývoje očekáván, je toto vhodné uzavřít nějakým vhodným pozorováním největšího německého spisovatele a básníka Johanna Wolfganga von Goethe (1749-1832). 23. října 1828, když bylo Německo ještě pořád rozděleno do 39 nezávislých států, Goethe vysvětlovat v konverzaci s Johannem Peterem Eckermannem (*Gespräche mit Goethe in den letzten Jahren seines Lebens*) stran toužení po německé politické jednotě, že: Nebojím se toho, že by se Německo nesjednotilo;... je už sjednocené, protože německé tolary a groše mají stejnou hodnotu v celé říši, a protože můj kufr může přejít hranici všech 36 zemí bez toho, aby byl otevřen... Německo je jednotné co se týká oblastí vah a měr, obchodu a migrace a stovky podobných věcí... Jedno je však nicméně omyl, jestliže si někdo myslí, že německá jednota by měla být vyjádřena ve formě jednoho velkého města, a že z tohoto velkého města mohou mít výhodu masy stejným způsobem jako mohly mít výhody z vývoje několika výjimečných jednotlivců... Přemýšlivý Francouz, věřím, že to byl Daupin, načrtl mapu týkající se stavu kultury ve Francii, indikující vysokou a nízkou úroveň osvícenství v jejich různých departmentech pomocí světlejších nebo tmavších barev. Tam jsme našli, speciálně v jižních provinciích, daleko od hlavního města, nějaké departementy vybarvené celé černě, označující tak kompletní kulturní temno. Nastalo by toto, jestliže by nádherná Francie měla 10 center, místo jen jednoho, z kterých by vyzařovalo světlo a život?... Co činí Německo velkým, je jeho velkolepá lidová kultura, která proniká vyváženě do všech částí říše. A není to právě mnoho rozdílných knížecích residencí, z kterých tato kultura pramení, a které jsou jejími nositeli a kurátory? Předpokládejme, že po staletí v Německu existovala jen dvě hlavní města Vídeň a Berlín, nebo i jen jedno město. Potom, jsem zvědavý, co by se stalo německé kultuře a široce rozšířené prosperitě, která jde v ruku v ruce s kulturou... Německo má dvacet univerzit rozsypaných po celé říši, více než sto veřejných knihoven a podobné množství uměleckých sbírek a přírodních musej; protože každý kníže chtěl přitáhnout takovou krásu a dobro. Gymnasia a technické a průmyslové školy existují v hojnosti; opravdu stěží existuje německá vesnice bez své vlastní školy. Jak je tomu v tomto ohledu ve Francii!... Navíc se podívejte na množství německých divadel, jichž je více než 70... Ocenění hudby a zpěvu a jejich výkonů není nikde tak běžné jako v Německu... Potom pomyslete na města jako jsou Drážďany, Mnichov, Stuttgart, Kassel, Braunschweig, Hannover a podobná města; myslíme na energii, která tyto města představují; myslíme na efekt, který mají na sousední provincie, a zeptejme se sami sebe, jestli by toto vše existovalo,

kdyby taková města nebyla residencí knížat po dlouhý čas... Frankfurt, Brémy, Hamburk, Lubek jsou velká a oslnivá a jejich dopad na prosperitu Německa je nezměrný. No, co z nich zůstane, jestliže by ztratily svoji nezávislost a byly začleněny jako provinční města do jedné velké Německé říše? Mám důvod k pochybování.